

OZNÁMENIE KOMISIE

Usmernenia pre podávanie správ o riadení rizika katastrof, článok 6 ods. 1 písm. d) rozhodnutia
č. 1313/2013/EÚ

(2019/C 428/07)

Poznámka: Odkazy na rozhodnutie č. 1313/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 924) by sa mali chápať ako: rozhodnutie č. 1313/2013/EÚ zmenené rozhodnutím (EÚ) 2019/420 (Ú. v. EÚ L 77 I, 20.3.2019, s. 1).

So zreteľom na článok 28 ods. 1 písm. a) rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ sa odkaz na členské štáty chápe vrátane zúčastnených štátov, ktoré sú vymedzené v článku 4 ods. 12 rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ.

Obsah

	<i>strana</i>
Usmernenia pre podávanie správ o riadení rizika katastrof, článok 6 ods. 1 písm. D) rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ	9
Úvod	9
Cieľ a rozsah pôsobnosti	9
VZOR SÚHRNNEJ SPRÁVY O RIADENÍ RIZIKA KATASTROF	11
Časť I. Posúdenie rizík	11
Časť II. Posudzovanie spôsobilosti na riadenie rizík	17
Časť III. Prioritné opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti, ktorými sa rieši cezhraničný vplyv, a prípadne aj riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom	22
SPRIEVODNÉ USMERNENIA K VZORU	25
Časť I. Posúdenie rizík	25
1.1. Úvod	25
1.2. Pokyny na zodpovedanie otázok č. 1 – 8 vzoru (časť II)	26
Časť II. Posudzovanie spôsobilosti na riadenie rizík	30
2.1. Úvod	30
2.2. Pokyny na zodpovedanie otázok č. 9 – 20 vzoru (časť II)	30
Časť III – Prioritné opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti na kľúčové riziká s cezhraničným vplyvom a prípadne na riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom	32
3.1. Úvod	32
3.2. Pokyny na zodpovedanie otázok č. 21 – 24 vzoru (časť III)	32
PRÍLOHA	36
Neúplný zoznam rizík relevantných podľa právnych predpisov a/alebo politík EÚ	36
Neúplný zoznam prierezových oblastí spoločného záujmu v právnych predpisoch a/alebo politikách EÚ	40

Usmernenia pre podávanie správ o riadení rizika katastrof, článok 6 ods. 1 písm. d) rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ**Úvod**

V rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ zo 17. decembra 2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany (UCPM) ⁽¹⁾ v znení zmien z 21. marca 2019 ⁽²⁾ sa vyžaduje, aby členské štáty poskytli Komisii zhrnutie relevantných aspektov posúdenia rizík a posúdenie ich spôsobilosti na riadenie rizík so zameraním na kľúčové riziká. Členské štáty sú takisto povinné poskytnúť informácie o prioritných opatreniach týkajúcich sa prevencie a pripravenosti, ktoré sú potrebné na riešenie kľúčových rizík s cezhraničným vplyvom, a prípadne aj rizík s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom ⁽³⁾.

Komisia bola poverená, aby do 22. decembra 2019 spolu s členskými štátmi vypracovala usmernenia o predkladaní zhrnutia ⁽⁴⁾.

Tieto usmernenia majú podobu vzoru, v ktorom sú uvedené všetky hlavné otázky, ktoré sa majú riešiť v vnútroštátnych zhrnutiach, a sprievodné pokyny na riadne vyplnenie vzoru. Tieto usmernenia nie sú záväzné a sú navrhnuté so zámerom pomôcť pri zosumarizovaní relevantných aspektov:

1. posúdenie rizík zamerané na kľúčové riziká,
2. posúdenie spôsobilosti na riadenie rizík zamerané na kľúčové riziká
3. a opis prioritných opatrení týkajúcich sa prevencie a pripravenosti, ktorými sa rieši cezhraničný vplyv a prípadne aj riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom.

Zhrnutie relevantných skutočností posúdenia rizík a posúdenia spôsobilosti na riadenie rizík by malo byť zamerané na kľúčové riziká. Vymedzenie kľúčových rizík je výsadou členských štátov. Členské štáty sú povinné po prvýkrát zaslať svoje zhrnutia Komisii do 31. decembra 2020. Po tomto termíne by členské štáty mali zasielať svoje zhrnutia v trojročných intervaloch a vždy, keď nastane významná zmena.

V súlade s článkom 6 ods. 1 sa od členských štátov nevyžaduje sprístupnenie informácií, ktoré majú citlivú povahu a ktorých sprístupnenie by bolo v rozpore s ich základnými bezpečnostnými záujmami.

Tieto usmernenia nahrádzajú oznámenie Komisie o usmerneniach o posúdení spôsobilosti na riadenie rizík ⁽⁵⁾.

Cieľ a rozsah pôsobnosti

Usmernenia majú uľahčiť podávanie správ členskými štátmi a pomôcť pri plnení cieľov rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ, najmä:

- „dosiahnuť vysokú úroveň ochrany pred katastrofami zabránením ich potenciálnym účinkom, ich zmiernením, podporovaním kultúry prevencie a zlepšovaním spolupráce medzi útvarmi civilnej ochrany a ostatnými príslušnými útvarmi“ ⁽⁶⁾,
- poskytnúť informácie, ktoré Komisia potrebuje na to, aby si splnila svoje povinnosti podľa článku 5, najmä keď:
  - a) prijíma opatrenia na zlepšenie vedomostnej základne o rizikách katastrof a na zlepšenie podpory a propagácie spolupráce a výmeny vedomostí, výsledkov vedeckého výskumu a inovácie, najlepších postupov a informácií, a to aj medzi členskými štátmi, ktoré čelia spoločným rizikám;
  - b) podporuje a presadzuje posúdenie rizík a činnosti v oblasti mapovania, ktoré vykonávajú členské štáty, prostredníctvom spoločného využívania osvedčených postupov, a uľahčuje prístup k osobitným a odborným znalostiam o otázkach spoločného záujmu;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 924.

⁽²⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/420 z 13. marca 2019 (Ú. v. EÚ L 77, 20.3.2019, s. 1).

⁽³⁾ Článok 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ.

⁽⁴⁾ Článok 6 ods. 3 rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ.

⁽⁵⁾ Oznámenie Komisie, *Usmernenia týkajúce sa posudzovania spôsobilosti na riadenie rizík*, (2015/C 261/03), (Ú. v. EÚ C 261, 8.8.2015, s. 5).

⁽⁶⁾ Článok 3 ods. 1 písm. a) rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ.

- c) vytvára a pravidelne aktualizuje medziodvetvový prehľad a mapu rizík prírodných katastrof a katastrof spôsobených ľudskou činnosťou, ktorým Únia môže čeliť, využívajúc jednotný prístup v rámci rôznych oblastí politik, ktoré sa môžu zaoberať prevenciou katastrof alebo mať na ňu vplyv, pričom sa náležite zohľadnia pravdepodobné vplyvy zmeny klímy;
  - d) nabáda na výmenu osvedčených postupov pri vypracúvaní vnútroštátnych systémov civilnej ochrany v záujme vyrovnania sa s vplyvom zmeny klímy;
  - e) presadzuje a podporuje rozvoj a vykonávanie činnosti členských štátov v oblasti riadenia rizík, a to prostredníctvom spoločného využívania osvedčených postupov, a uľahčuje prístup k osobitným a odborným znalostiam o otázkach spoločného záujmu;
  - f) zbiera a šíri informácie sprístupnené členskými štátmi; organizuje výmenu skúseností o posúdení spôsobilosti na riadenie rizík a uľahčuje výmenu osvedčených postupov pri plánovaní prevencie a pripravenosti, a to aj prostredníctvom dobrovoľného partnerského preskúmania;
  - g) v lehotách stanovených v článku 6 písm. c) pravidelne podáva správy Európskemu parlamentu a Rade o pokroku dosiahnutom vo vykonávaní článku 6;
  - h) podporuje využívanie rôznych fondov Únie, prostredníctvom ktorých by bolo možné podporovať udržateľné predchádzanie katastrofám a nabáda členské štáty a regióny, aby tieto možnosti financovania využívali;
  - i) zdôrazňuje význam prevencie rizík, podporuje členské štáty pri zvyšovaní povedomia a informovaní a vzdelávaní verejnosti, ako aj ich úsilie pri informovaní verejnosti o systémoch varovania, a to poskytovaním pokynov o takýchto systémoch aj na cezhraničnej úrovni;
  - j) podporuje preventívne opatrenia v členských štátoch a tretích krajinách uvedených v článku 28, a to prostredníctvom spoločného využívania osvedčených postupov, a uľahčuje prístup k osobitným a odborným znalostiam o otázkach spoločného záujmu a
  - k) v úzkej konzultácii s členskými štátmi vykonáva ďalšie nevyhnutné podporné a doplnkové preventívne opatrenia na účely dosiahnutia cieľov uvedených v článku 3 ods. 1 písm. a);
- poskytuje Komisii informácie potrebné na to, aby stanovila priority riadenia rizika katastrof a aby ich podporovala v rámci rôznych fondov a nástrojov EÚ;
- pomáha formulovať informovanejšie rozhodnutia o tom, ako stanovovať priority a pridelovať investície na opatrenia týkajúce sa prevencie, pripravenosti a reakcie.

Ako sa vyžaduje v uplatniteľných právnych predpisoch týkajúcich sa mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany (článok 6 rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ), členské štáty poskytli Komisii zhrnutie svojho vnútroštátneho posúdenia rizika (december 2015 a 2018) a posúdenia spôsobilosti na riadenie rizík (august 2018). Z prijatých príspevkov vyplynulo, že tieto posúdenia boli zostavené na základe rôznych postupov a metódik.

Tieto usmernenia výrazne zjednodušujú a zefektívňujú postup podávania správ podľa článku 6. Vychádzajú zo skúseností s praktickým vykonávaním vnútroštátnych posúdení rizík a s mapovaním rizík veľkých prírodných katastrof a katastrof spôsobených človekom v členských štátoch, ako aj z vnútroštátnych správ o posúdení spôsobilosti na riadenie rizík zaslaných Komisii. Usmernenia zohľadňujú aj predchádzajúci pracovný dokument útvarov Komisie „Usmernenia týkajúce sa posudzovania a mapovania rizík na účely riadenia katastrof“⁽⁷⁾ a Usmernenia týkajúce sa posudzovania spôsobilosti na riadenie rizík⁽⁸⁾. Prihliadajú na požiadavky podľa existujúcich právnych predpisov EÚ a nemajú vplyv na povinnosti, ktoré z nich vyplývajú⁽⁹⁾.

⁽⁷⁾ Pracovný dokument útvarov Komisie [SEC (2010) 1626 final], Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management.

⁽⁸⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 5.

⁽⁹⁾ Pozri prílohu Neúplný zoznam rizík relevantných podľa právnych predpisov a/alebo politik EÚ a Neúplný zoznam prierezových oblastí spoločného záujmu v právnych predpisoch a/alebo politikách EÚ.

VZOR SÚHRNNEJ SPRÁVY O RIADENÍ RIZIKA KATASTROF

Časť I. Posúdenie rizík

1. Postup na posúdenie rizík

Opíšte, ako postup na posúdenie rizík zapadá do celkového rámca riadenia rizika katastrof. Uveďte podrobné informácie o legislatívnych, procesných a inštitucionálnych aspektoch. Vysvetlite, či zodpovednosť za posúdenie vplyvu je na vnútroštátnej úrovni alebo vhodnej úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň.

2. Konzultácie s príslušnými orgánmi a so zainteresovanými stranami

Opíšte škálu príslušných orgánov a zainteresovaných strán zapojených do postupu na posúdenie rizík.
Podľa potreby: Opíšte povahu ich zapojenia a spresnite ich úlohy a zodpovednosť.

3. Identifikujte kľúčové riziká na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň

Identifikujte kľúčové riziká, ktoré by mohli mať závažné nepriaznivé vplyvy na ľudí, ako aj závažné nepriaznivé hospodárske, environmentálne a politické/sociálne vplyvy (vrátane vplyvov na bezpečnosť).

Na základe uvedených kľúčových rizík identifikujte:

3.1. Akékoľvek kľúčové riziká, ktoré by mohli mať závažné nepriaznivé cezhraničné vplyvy pochádzajúce zo susednej krajiny alebo krajín alebo postihujúce susednú krajinu alebo krajiny.

3.2. Akékoľvek kľúčové riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom.

Podľa potreby:

3.3. Identifikujte kľúčové riziká očakávané v budúcnosti. Môžu zahŕňať akékoľvek vznikajúce riziká ⁽¹⁰⁾, ktoré by mohli mať závažné nepriaznivé vplyvy na ľudí, ako aj závažné nepriaznivé hospodárske, environmentálne a politické/sociálne vplyvy (vrátane vplyvov na bezpečnosť).

4. Identifikovanie vplyvov zmeny klímy

Určte, ktoré uvedené kľúčové riziká sú priamo prepojené s vplyvmi zmeny klímy. Zohľadnite existujúcu stratégiu a/alebo akčné plány adaptácie na zmenu klímy na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň ⁽¹¹⁾, alebo prípadne aj akékoľvek relevantné posúdenia týkajúce sa rizík a zraniteľnosti v dôsledku zmeny klímy.

5. Analýza rizík

Opíšte škálu úrovni pravdepodobnosti a vplyvu identifikovaných kľúčových rizík (v otázke č. 3) vrátane kľúčových cezhraničných rizík a kľúčových rizík s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom, a prípadne aj budúcich a/alebo vznikajúcich rizík. Výsledky uveďte v jednoduchej matici rizík alebo prípadne na inom vizualizovanom grafe/modeli.

Podľa potreby: Opíšte metódy, modely a techniky používané na posúdenie pravdepodobnosti a vplyvov rôznych rizík alebo rizikových scenárov.

6. Mapovanie rizík

Uveďte, či boli vytvorené nejaké mapy rizík znázorňujúce očakávané priestorové rozloženie kľúčových rizík identifikovaných v štádiách identifikácie a analýzy (otázky č. 3, 4 a 5). Ak áno, podľa potreby ich zahrňte.

⁽¹⁰⁾ Pozri vzor (otázka č. 3).

⁽¹¹⁾ Odkazy na vnútroštátne stratégie a akčné plány sú k dispozícii aj na webovom sídle Climate Adapt: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries>.

7. Monitorovanie a preskúmanie posúdenia rizík

Opíšte systém zavedený na monitorovanie a preskúmanie posúdenia rizík s prihliadnutím na nový vývoj.

8. Informovanie o výsledkoch posúdenia rizík

Opíšte postup na informovanie o výsledkoch vnútroštátneho posúdenia rizík a na ich šírenie. Opíšte, ako si tvorcovia politik, rôzne verejné orgány s rôznym druhom zodpovednosti, rôzne úrovne správy a iné relevantné zainteresované strany vymieňajú výsledky posúdenia rizík. Uveďte, či a ako je široká verejnosť informovaná o výsledkoch posúdenia rizík, tak aby mala povedomie o rizikách vo svojej krajine alebo v regióne a/alebo aby mala možnosť prijímať informované rozhodnutia v záujme vlastnej ochrany.

Voliteľné: Osvedčené postupy

Opíšte najnovšie osvedčené postupy týkajúce sa otázok č. 1 – 8.

Časť II. Posudzovanie spôsobilosti na riadenie rizík**9. Legislatívny, procesný a/alebo inštitucionálny rámec**

Opíšte rámec zavedený pre postup(-y) posudzovania spôsobilosti na riadenie rizík. Uveďte, či je založený na právnom akte, strategickom pláne, vykonávacom pláne alebo iných procesných rámcach.

Podľa potreby: Uveďte, ako často sa posudzuje spôsobilosť na riadenie rizík.

Uveďte, či sa posúdenie(-a) spôsobilosti na riadenie rizík používa(-jú) na rozhodovanie.

10. Úlohy a zodpovednosť príslušných orgánov

Opíšte úlohy a zodpovednosti príslušných orgánov na vnútroštátnej alebo prípadne nižšej ako vnútroštátnej úrovni, pričom rozlišujte medzi posúdením rizika, prevenciou, pripravenosťou a reakciou, ako aj zameraním na riadenie identifikovaných kľúčových rizík.

Opíšte, ako sa medzi uvedenými príslušnými orgánmi zabezpečuje horizontálna koordinácia (medziodvetvový prístup) so zameraním na riadenie identifikovaných kľúčových rizík.

11. Úlohy príslušných zainteresovaných strán

Uveďte, či sú príslušné zainteresované strany informované o postupe(-och) riadenia rizika katastrof v prípade identifikovaných kľúčových rizík a zapojené do tohto postupu(-ov). Ak áno, opíšte, ako.

12. Postupy a opatrenia na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň, a namiestnej úrovni

Opíšte zavedené postupy na zabezpečenie vertikálnej spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi, orgánmi na nižšej ako vnútroštátnej úrovni a orgánmi na miestnej úrovni zapojenými do postupu(-ov) riadenia rizík katastrof v prípade identifikovaných kľúčových rizík.

13. Postupy a opatrenia na cezhraničnej, medziregionálnej a medzinárodnej úrovni

Opíšte postupy stanovené na zabezpečenie spolupráce na cezhraničnej, medziregionálnej a medzinárodnej úrovni v súvislosti s riadením rizika katastrof v prípade identifikovaných kľúčových rizík. Opíšte opatrenia zavedené na zabezpečenie riadenia rizika katastrof identifikovaných kľúčových rizík.

Podľa potreby: Uveďte, či sa politiky riadenia rizika katastrof vyvíjajú spôsobom, ktorý zohľadňuje medzinárodné záväzky, ako napríklad sendaiský rámec pre znižovanie rizika katastrof na roky 2015 – 2030 a ciele udržateľného rozvoja Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj.

14. Zameranie na opatrenia týkajúce sa adaptácie na zmenu klímy

Uveďte, či existujú synergie medzi opatreniami na znižovanie rizika katastrof a opatreniami zameranými na adaptáciu na zmenu klímy na vnútroštátnej alebo prípadne nižšej ako vnútroštátnej úrovni pre identifikované kľúčové riziká, ktoré súvisia so zmenou klímy (otázka č. 4). Ak áno, opíšte, ako.

15. Dôraz na opatrenia na ochranu kritickej infraštruktúry

Uveďte, či sú zavedené opatrenia na ochranu kritickej infraštruktúry, ktorá sa považuje za nevyhnutnú na zachovanie životne dôležitých funkcií spoločnosti.

16. Zdroj(-e) financovania

Uveďte, či rozpočet umožňuje flexibilné pridelovanie zdrojov v prípade naliehavej potreby a do akej miery fondy na odstránenie následkov katastrof podporujú preventívne opatrenia.
Opíšte použité zdroje financovania (napr. vnútroštátne, nižšie ako vnútroštátne, verejné, súkromné vrátane poistenia, EÚ a iné medzinárodné financovanie) s cieľom prijať prioritné opatrenia v oblasti riadenia rizika katastrof pri posudzovaní, prevencii a príprave identifikovaných kľúčových rizík a pri reagovaní na uvedené riziká.

17. Infraštruktúra, prostriedky a vybavenie

Opíšte, čo sa robí na zabezpečenie toho, aby bol k dispozícii dostatok prostriedkov na zmiernenie následkov katastrof a na rýchle reagovanie na katastrofy súvisiace s identifikovanými kľúčovými rizikami.

18. Dôraz na zber údajov a postupy v tejto oblasti týkajúce sa strát v dôsledku katastrof

Uveďte, či je zavedený systém zhromažďovania údajov o stratách v dôsledku katastrof. Opíšte, ako sa zbierajú údaje o identifikovaných kľúčových rizikách.

19. Dôraz na vybavenie a postupy systémov včasného varovania

Opíšte zavedené systémy na včasné odhaľovanie nebezpečenstva a monitorovanie identifikovaných kľúčových rizík. Uveďte, či sú metodiky prognózovania integrované do systému.

20. Informácie o rizikách a komunikácia s cieľom zvýšiť informovanosť verejnosti

Opíšte, ako je verejnosť informovaná o tom, ktoré opatrenia sa majú prijať, keď sa čelí rizikám. Uveďte napríklad, či existuje stratégia na vzdelávanie verejnosti a zvyšovanie povedomia. Uveďte, či a ako sú cieľové skupiny zapojené do vymedzenia opatrení týkajúcich sa prevencie a pripravenosti, ako aj do vykonávania činností v oblasti informovania o rizikách a komunikácie o nich.

Voliteľné: Osvedčené postupy

Opíšte najnovšie osvedčené postupy týkajúce sa otázok č. 9 – 20.

Časť III. Prioritné opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti, ktorými sa rieši cezhraničný vplyv, a prípadne aj riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom

21. Kľúčové riziká s cezhraničným vplyvom

Uveďte kľúčové riziká s cezhraničnými vplyvmi.

Pre každé kľúčové riziko s cezhraničným vplyvom vyplňte túto kolónku:

22. Prioritné opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti

22.1. Opíšte existujúce prioritné preventívne opatrenia, ako aj akékoľvek, ktoré sú plánované.
22.2. Opíšte existujúce prioritné opatrenia týkajúce sa pripravenosti, ako aj akékoľvek, ktoré sú plánované.
Ak už právne predpisy alebo politiky EÚ vyžadujú podávanie správ o prioritných opatreniach týkajúcich sa prevencie a pripravenosti riešiacich toto riziko, jednoducho odkážte na všetky správy, ktoré už boli zaslané Komisii.

Podľa potreby:

23. Riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom

Uveďte všetky riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom.

Pre každé riziko s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom vyplňte túto kolónku:

24. Prioritné opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti

24.1. Opíšte existujúce prioritné preventívne opatrenia, ako aj akékoľvek, ktoré sú plánované.
24.2. Opíšte existujúce prioritné opatrenia týkajúce sa pripravenosti, ako aj akékoľvek, ktoré sú plánované.
Ak už právne predpisy alebo politiky EÚ vyžadujú podávanie správ o prioritných opatreniach týkajúcich sa prevencie a pripravenosti riešiacich toto riziko, jednoducho odkážte na všetky správy, ktoré už boli zaslané Komisii.

SPRIEVODNÉ USMERNENIA K VZORU

Časť I. Posúdenie rizík

1.1. Úvod

Účelom posúdenia rizík je poskytnúť vstupy do rozhodovacieho procesu, riadenia rizika katastrof a plánovania spôsobilostí pre tvorcov politik a príslušné zainteresované strany vrátane zainteresovaných strán zo súkromného sektora; informovať verejnosť o rizikách a monitorovať a preskúmavať riziká a slabé miesta. Posúdenie teda poskytuje základ na plánovanie riadenia rizika katastrof a uplatňovanie súvisiacich opatrení. Na tento účel už Európska komisia v roku 2010 zaviedla „Usmernenia pre posudzovanie a mapovanie rizík na účely riadenia katastrof“⁽¹²⁾ a pravidelne poskytuje „Prehľad rizík prírodných katastrof a katastrof spôsobených ľudskou činnosťou, ktorým môže čeliť Európska únia“⁽¹³⁾.

⁽¹²⁾ Pracovný dokument útvarov Komisie Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management [SEC (2010) 1626 final].

⁽¹³⁾ Pracovný dokument útvarov Komisie Overview of natural and man-made disaster risks the European Union may face [SWD (2017) 176].

Politiky týkajúce sa rizika katastrof na európskej úrovni sa zaoberajú rôznymi témami vrátane prírodných katastrof a katastrof spôsobených ľudskou činnosťou, ako sú napríklad: lesné požiare, ohrozenie zdravia, pandémie, priemyselné riziká, chemické, biologické, rádiologické a jadrové (CBRN) hrozby, bezpečnosť (kybernetická, terorizmu) a iné. Pre riadenie rizika katastrof vrátane zmeny klímy a environmentálnych politík sú okrem toho dôležité aj iné politiky.

Podľa článku 4 ods. 7 rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ „posúdenie rizík“ znamená celkový medziodvetvový proces identifikovania rizík, analýzy rizík a hodnotenia rizík vykonávaný na vnútroštátnej úrovni alebo vhodnej úrovni, ktorá je nižšia, ako vnútroštátna úroveň. Hodnotenie rizík ⁽¹⁴⁾ je dôležitou súčasťou posudzovania rizík na podporu rozhodnutí a na zistenie, či je potrebné dodatočné opatrenie. Podávanie správ o výsledkoch hodnotenia rizík sa však na účel týchto usmernení nevyžaduje, a to vzhľadom na politickú povahu tohto štádia. Ak posúdenie rizík už hodnotenie rizík zahŕňa, môže byť poskytnuté Komisii.

1.2. Pokyny na zodpovedanie otázok č. 1 – 8 vzoru (časť II)

Otázka č. 1 – Postup na posúdenie rizík

Opíšte, ako postup na posúdenie rizík zapadá do celkového rámca riadenia rizika katastrof. Uveďte podrobné informácie o legislatívnych, procesných a inštitucionálnych aspektoch. Vysvetlite, či zodpovednosť za posúdenie vplyvu je na vnútroštátnej úrovni a/alebo vhodnej úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň.

Uveďte, či sa vykonanie posúdenia rizika na vnútroštátnej úrovni alebo vhodnej úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň, vyžaduje na základe právnych predpisov alebo iných procesných alebo inštitucionálnych požiadaviek (napr. určitý politický dokument). Vymenujte koordináčný orgán zodpovedný za vedenie postupu na vnútroštátne posúdenie rizík.

Legislatívny/politický rámec môže podporovať tvorcov politiky z jednotlivých krajín pri zriaďovaní multiagentúrnych mechanizmov na koordináciu spolupráce na vnútroštátnej úrovni zameranej na riešenie identifikovaných rizík. Zároveň zlepšuje spoluprácu medzi vnútroštátnymi agentúrami/orgánmi, a to s cieľom zlepšiť spôsobilosť krajiny reagovať na vznikajúce riziká.

Na základe analýzy EÚ týkajúcej sa správ o vnútroštátnom posúdení spôsobilosti na riadenie rizík, ktoré boli zaslané Komisii v roku 2018, väčšina členských štátov uznáva, že je dôležité, aby postup na posúdenie rizík vychádzal z legislatívneho alebo procesného rámca. Niektoré krajiny však majú oddelené rámce pre rôzne riziká, čo vyplýva napríklad z rozdielnych legislatívnych požiadaviek EÚ ⁽¹⁵⁾.

Otázka č. 2 – Konzultácie s príslušnými orgánmi a zainteresovanými stranami

Opíšte škálu príslušných orgánov a zainteresovaných strán zapojených do postupu na posúdenie rizík.

Podľa potreby: *Opíšte povahu ich zapojenia a spresnite ich úlohy a zodpovednosť.*

Pri vypracúvaní posúdenia rizík je dôležité zahrnúť do tohto postupu škálu príslušných zainteresovaných strán. Bude ich to stimulovať, aby prispeli k postupu na riadenie rizika katastrof. Príslušné orgány a zainteresované strany môžu zahŕňať vnútroštátne a regionálne orgány vrátane tých, ktoré priamo neprispievajú k postupu na posúdenie, ako je akademická obec, výskumné organizácie a súkromný sektor.

Otázka č. 3 – Identifikovanie kľúčových rizík na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň

Identifikujte kľúčové riziká ⁽¹⁶⁾, ktoré by mohli mať závažné nepriaznivé vplyvy na ľudí, ako aj závažné nepriaznivé hospodárske, environmentálne a politické/sociálne vplyvy (vrátane vplyvov na bezpečnosť).

Identifikujte kľúčové riziká na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň

Podľa potreby: *Opíšte, ktoré metódy/zdroje dát boli použité na identifikovanie kľúčových rizík na vnútroštátnej úrovni a/alebo vhodnej úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň. Podľa potreby uveďte, či bola identifikácia rizika založená na jednom alebo viacerých rôznych scenároch súvisiacich s hlavnou udalosťou alebo na celkovej pravdepodobnostnej analýze na vnútroštátnej úrovni. Podľa potreby uveďte, či bol do zostavovania scenára/modelu rizika a identifikovania rizík existujúcich kľúčových rizík prevzatý prístup viacnásobného nebezpečenstva (t. j. ktoré kaskádové efekty katastrof boli zohľadnené).*

⁽¹⁴⁾ Hodnotenie rizík je postup na porovnanie výsledkov analýzy rizík a rizikových kritérií s cieľom zistiť, či je riziko a/alebo jeho rozsah prijateľný. Rizikové kritériá sú referenčné podmienky, na základe ktorých sa hodnotí závažnosť rizika. Môžu zahŕňať súvisiace náklady a prínosy, právne požiadavky, sociálnoekonomické a environmentálne faktory a otázky, ako aj zainteresované strany.

⁽¹⁵⁾ V určitých oblastiach stanovuje EÚ špecifické legislatívne požiadavky, napríklad v smernici EÚ o povodniach (smernica 2007/60/ES), rámcovej smernici EÚ o vode (smernica 2000/60/ES), smernici EÚ Seveso III (smernica 2012/18/EÚ), smernici EÚ o kritických infraštruktúrach (smernica 2008/114/ES).

⁽¹⁶⁾ Od členských štátov sa vyžaduje, aby vymedzili vlastné existujúce kľúčové riziká na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň.

Identifikácia rizík je postup s cieľom nájsť, uznať a opísať riziká, podľa možnosti pravdepodobnostnými termínmi. Ide o preverovanie, ktoré slúži ako predbežný krok vedúci k následnému štádiu analýzy rizík. Identifikácia rizík by malo byť podľa možnosti čo najviac založená na kvantitatívnych (historických a najnovších štatistických) údajoch. Bolo by však vhodné, aby sa postupy na zostavovanie scenárov a prognóz modelu využili aj na identifikáciu budúcich rizík. V ideálnom prípade by sa mali nájsť alternatívne riešenia týkajúce sa rizík, ktoré sú ťažko merateľné alebo v prípade ktorých môžu byť informácie súvisiace s rizikom utajované. Niekedy budú v tomto štádiu identifikované iba riziká. To znamená identifikovanie druhov udalostí, ku ktorým môže dôjsť na danom území v danom časovom rámci. V štádiu identifikovania rizík sa však už obyčajne pozerá aj na dôsledky (potenciálne vplyvy) nebezpečenstiev alebo výskytu rizík. Údaje o vplyvoch sa môžu zbierať kvalitatívnym spôsobom (napr. prostredníctvom odborných stanovísk, spravodajských informácií, techník indukčného zdôvodnenia a inými spôsobmi).

Rôzne riziká si vyžadujú rôzne analýzy. **Pravdepodobnosť** sa vo všeobecnosti ľahšie odhaduje v prípade prírodných nebezpečenstiev, a to vzhľadom na ich historické precedensy. Pravdepodobnosť sa môže posudzovať kvalitatívne (veľmi vysoká, vysoká, stredná, nízka a veľmi nízka pravdepodobnosť) alebo kvantitatívne (periodicita, pravdepodobnosť výskytu počas jedného roka, piatich rokov, 100 rokov atď.). Pri niektorých rizikách nie je možné zistiť, nakoľko je pravdepodobné, že dôjde k ich vzniku, a podľa potreby by sa mali hľadať alternatívne odhady. Pravdepodobnosť výskytu udalosti alebo rizika by sa však podľa možnosti mala posudzovať na základe historickej frekvencie udalostí podobného rozsahu a na základe dostupných štatistických údajov relevantných pre analýzu hlavných faktorov, ktoré môžu pomôcť identifikovať trendy zrýchľovania súvisiace napríklad so zmenou klímy. Pri rozširovaní časového rozpätia vyšetrovania v prípade niektorých rizík (napríklad sopečná činnosť, zemetrasenia, cunami) by mohli pomôcť geologické údaje.

Úroveň **vplyvu** by sa takisto mala posudzovať kvalitatívne a kvantitatívne ⁽¹⁷⁾. Analýza vplyvu by sa mala čo najviac spoliehať na empirické dôkazy a skúsenosti z údajov o minulých katastrofách alebo na zavedené kvantitatívne modely vplyvu. Vplyvy výskytu každého rizika alebo nebezpečenstva by sa mali podľa možnosti posudzovať v súvislosti so závažnými nepriaznivými vplyvmi na štyri kategórie: vplyvy na ľudí, hospodárske vplyvy, environmentálne vplyvy, politické/sociálne vplyvy (vrátane bezpečnostných vplyvov). Kategórie a kritériá rôznych vplyvov sa dajú zhrnúť takto:

- *vplyvy na ľudí* zohľadňujúce počet usmrtených, nezvestných, ranených a chorých osôb a osôb, ktoré musia byť evakuované alebo ktoré stratili prístup k základným službám. Tieto kritériá sú obyčajne kvantifikované;
- *hospodárske vplyvy* zohľadňujúce finančné a materiálne straty, ako aj hospodárske straty v rôznych odvetviach hospodárstva. Tieto kritériá sú obyčajne kvantifikované. Podľa možnosti by sa mali odhadnúť nepriame hospodárske straty;
- *environmentálne vplyvy* zohľadňujúce vplyv na prírodné zdroje, chránené oblasti a biotopy (lesy, suchozemská biodiverzita, vodné a morské ekosystémy atď.), prírodné a mestské prostredie. Do tejto kategórie môžu byť zahrnuté vplyvy na kultúrne dedičstvo ⁽¹⁸⁾. Tieto kritériá sú obyčajne kvalitatívne, môžu však byť aj kvantitatívne, a to na základe nákladov na straty alebo obnovu, alebo sú posudzované kvalitatívne, a to na základe rozsahu škôd alebo času potrebného na navrátenie do pôvodného stavu;
- *politické/sociálne vplyvy (vrátane bezpečnosti)* zohľadňujúce narušenie každodenného života/využívanie kritických zariadení (energia, zdravie, vzdelanie atď.), bezpečnosť vody a potravín, sociálne nepokoje, ohrozenie sociálnej bezpečnosti a spôsobilosť riadiť a kontrolovať krajinu. Táto kategória niekedy zahŕňa aj psychologické účinky. Tieto kritériá sú obyčajne kvalitatívne.

V každej kategórii vplyvu (vplyv na ľudí, hospodársky, environmentálny a politický/sociálny vplyv) by mal byť relatívny význam jednotlivých vplyvov odstupňovaný pomocou jednoduchého súboru kritérií na zhodnotenie relatívneho vplyvu uplatniteľného na rôzne riziká alebo rizikové scenáre. Vplyv na ľudí by sa mal merať so zreteľom na počet ľudí, ktorí boli zasiahnutí, zatiaľ čo hospodársky vplyv by sa mal merať v národnej mene. Environmentálne vplyvy by sa mali podľa možnosti kvantifikovať z hospodárskeho hľadiska, môžu však byť klasifikované aj z iného ako kvantitatívneho hľadiska, napríklad 1. obmedzené/nezávažné, 2. menšie/značné, 3. mierne/značné, 4. závažné/veľmi závažné, 5. katastrofické/zhubné. Politický/sociálny vplyv (vrátane bezpečnostných vplyvov) sa takisto môže merať v podobnej kvalitatívnej škále. Kvantitatívnou analýzou sa môže vymedziť škála úrovne vplyvu (veľmi nízka, nízka, mierna, vysoká alebo veľmi vysoká) v číselnom vyjadrení.

Posúdenie vplyvov by malo byť podľa možnosti zosúladené s cieľmi, zámermi a podávaním správ na základe usmernení sendaiského rámca pre znižovanie rizika katastrof (sendaiský rámec) ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁷⁾ Pracovný dokument útvarov Komisie Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management [SEC (2010) 1626 final].

⁽¹⁸⁾ Keďže existujú rôzne metodické prístupy, je známe, že vplyvy na kultúrne dedičstvo sa môžu klasifikovať buď ako hospodárske vplyvy (kvantitatívne) alebo ako environmentálne vplyvy (kvalitatívne). Členské štáty by mali podľa potreby uviesť, ako boli klasifikované vplyvy na kultúrne dedičstvo.

⁽¹⁹⁾ UNDRR, *Technical guidance for monitoring and reporting on progress in achieving the global targets of the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction*. <https://www.preventionweb.net/publications/view/54970>.

Tieto štyri kategórie vplyvu sa môžu zohľadňovať v krátkodobom a strednodobom horizonte a za určitých okolností, ako je počet usmrtených a ranených osôb v budovách zrušených v dôsledku zemetrasení, môžu navyše existovať výrazné vzájomné závislosti. Tieto štyri kategórie vplyvu by sa mohli podľa potreby zohľadniť pri posudzovaní vplyvu akejkoľvek analyzovanej udalosti alebo rizika, vrátane kľúčových rizík identifikovaných v otázke č. 3, ktoré zahŕňajú aj kľúčové riziká s cezhraničným vplyvom, kľúčové riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom a podľa potreby kľúčové budúce a vznikajúce riziká. Štyri kategórie sa môžu takisto použiť pri vypracúvaní rizikových scenárov a posúdení viacnásobného rizika (opísané ďalej) v štádiách identifikovania rizík a analýzy rizík.

Na identifikovanie kľúčových rizík sa môžu použiť viaceré metódy a techniky⁽²⁰⁾. Tieto metódy a techniky môžu zahŕňať rizikové kritériá, metódy založené na dôkazoch, preskúmania geologických, historických a štatistických údajov, kontrolné zoznamy, spravodajské informácie, systematické tímové prístupy (keď tím expertov sleduje systematický postup na identifikovanie rizík pomocou štruktúrovaného súboru podnetov alebo otázok) a techniky indukčného zdôvodnenia. Existujú aj techniky, na základe ktorých sa postup na identifikovanie rizík stane komplexnejším⁽²¹⁾.

Analýza rizikových scenárov môže byť podľa potreby užitočná na identifikovanie potenciálnych kľúčových rizík, vrátane budúcich a/alebo vznikajúcich kľúčových rizík, kľúčových rizík s cezhraničným vplyvom a kľúčových rizík s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom. Poskytuje aj možnosť informovať o tom, ako získať obraz budúcich neistôt a faktorov ovplyvňujúcich rozhodnutia, ktoré musia byť prijaté dnes.

Vnútroštátne analýzy rizík sa môžu usilovať o zohľadnenie nielen analýzy modelov/scenárov s jedným rizikom (ak boli takéto scenáre zostavené v štádiu identifikovania rizík), ale aj niektorých scenároch alebo modelov viacnásobného rizika.

Prístup viacnásobného rizika zahŕňa perspektívu viacnásobného nebezpečenstva a viacnásobnej zraniteľnosti. Posúdenie viacnásobného rizika zahŕňa možné amplifikácie a kaskádové efekty vyplývajúce z interakcie s inými rizikami. Inými slovami, jedno riziko sa môže zvýšiť prostredníctvom iného rizika alebo preto, lebo iný typ udalosti podstatne zmenil zraniteľnosť alebo vystavenie systému. Perspektíva viacnásobnej zraniteľnosti sa týka rôznych citlivých cieľov vystavených riziku, ako je obyvateľstvo, dopravné systémy a infraštruktúra, budovy a kultúrne dedičstvo. Tieto potenciálne ciele vykazujú rôzne typy zraniteľnosti a vyžadujú rôzne druhy kapacít na predchádzanie nebezpečenstvám a na ich zvládanie.

Pri analýze scenára viacnásobného rizika sa obyčajne zohľadňujú tieto prvky:

- identifikácia možných scenárov viacnásobného rizika, počnúc danou udalosťou a zhodnotením možnosti, že sa môžu spustiť iné riziká alebo udalosti,
- analýza vystavenia a zraniteľnosti v prípade každého jednotlivého rizika v rôznych častiach scenárov, ako aj vzájomná závislosť nebezpečenstva a zraniteľnosti,
- odhad rizika v prípade každej nepriaznivej udalosti a scenárov viacnásobného rizika. Na pomoc pri vizualizácii, poskytovaní informácií o scenároch a na ich realizáciu sa môžu použiť softvérové nástroje, napríklad systém na podporu rozhodovania (DSS) na mapovanie scenárov viacnásobného rizika.

Tieto usmernenia nie sú zamerané na podporu určitého spôsobu zaobchádzania so scenármi alebo modelmi viacnásobného rizika, ale skôr objasňujú niektoré osvedčené postupy opísané v literatúre, napríklad technologické nehody spôsobené prírodnou katastrofou vrátane zemetrasení, bleskov a povodní.

Otázka č. 3.1 – Identifikovanie kľúčových rizík s cezhraničným vplyvom

Akékoľvek kľúčové riziká, ktoré by mohli mať závažné nepriaznivé cezhraničné vplyvy pochádzajúce zo susednej krajiny alebo krajín alebo postihujúce susednú krajinu alebo krajiny.

Podľa potreby uveďte, či bol pri zostavovaní scenára a identifikovaní kľúčových rizík s cezhraničnými vplyvmi použitý prístup viacnásobného nebezpečenstva. Uveďte, či boli zohľadnené napríklad kaskádové efekty katastrof.

Pri identifikácii kľúčových rizík s potenciálnym cezhraničným vplyvom a odhade ich príslušných vplyvov by sa mohli zohľadniť: i) vplyvy v dôsledku rizík vytváraných v susednej krajine alebo krajinách; ii) vplyvy, ktoré presahujú do susednej krajiny alebo krajín; iii) vplyvy, ktoré postihujú dve alebo viaceré krajiny súčasne. Keď zohľadňujeme vplyvy na susednú krajinu alebo krajiny, nie je potrebné posudzovať potenciálne vplyvy z kvalitatívneho alebo kvantitatívneho hľadiska, ale skôr si predstaviť, či by z nich mohli vyplývať nejaké nepriaznivé vplyvy (napríklad oblak popola zo sopečnej činnosti, ktorý zasahuje do vzdušného priestoru susedných krajín).

⁽²⁰⁾ Príloha 3 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management [SEC (2010) 1626 final].

⁽²¹⁾ Správa Spoločného výskumného centra o *Recommendations for National Risk Assessment* https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC114650/jrc114650_nrarecommendations_updatedfinal

Otázka č. 3.2 – Identifikovanie kľúčových rizík s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom.

Akékoľvek kľúčové riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom.

Podľa potreby uveďte, či bol pri zostavovaní scenára a identifikovaní rizík v prípade kľúčových rizík s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom zohľadnený prístup viacnásobného nebezpečenstva. Uveďte, či boli zohľadnené napríklad kaskádové efekty katastrof.

Členské štáty sú povinné stanoviť kritériá na vymedzenie kľúčových rizík s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom na vnútroštátnej úrovni alebo úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň. Riziko s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom sa nemusí nevyhnutne považovať za kľúčové riziko, ak je veľmi nepravdepodobné, že dôjde k príslušnej udalosti. To, či medzi kľúčovými rizikami existujú nejaké riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom, preto závisí od toho, ako členské štáty vymedzili pojem „kľúčové riziká“.

Otázka č. 3.3 – Identifikovanie kľúčových budúcich a/alebo vznikajúcich rizík

Podľa potreby identifikujte akékoľvek kľúčové riziká očakávané v budúcnosti. Môžu zahŕňať akékoľvek vznikajúce riziká, ktoré by mohli mať závažné nepriaznivé vplyvy na ľudí, ako aj závažné nepriaznivé hospodárske, environmentálne a politické/sociálne vplyvy (vrátane vplyvov na bezpečnosť).

Identifikovanie kľúčových budúcich rizík vrátane nových vznikajúcich rizík by mohlo pomôcť zlepšiť riadenie budúcich rizík pomocou vhodných opatrení týkajúcich sa prevencie a pripravenosti. V prípade budúcich a vznikajúcich rizík súvisiacich so zmenou klímy by posúdenie rizík malo podľa potreby zohľadniť prognózy a scenáre zmeny klímy vychádzajúce zo správ Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) alebo z iných overených vedeckých zdrojov. Vnútroštátne posúdenia rizík a zraniteľnosti klímy, ak existujú, poskytujú relevantné prognózy nebezpečenstiev a rizík vyplývajúcich zo zmeny klímy. Budúce a vznikajúce riziká súvisiace so zmenou klímy by mali byť v súlade s rizikami uvedenými vo vnútroštátnej stratégii a/alebo pláne adaptácie na zmenu klímy a s posúdeniami rizika a zraniteľnosti súvisiacimi so zmenou klímy, ak boli takéto posúdenia vypracované.

V publikácii Komisie „Science for Environmental Policy“ sa za vznikajúce riziká ⁽²²⁾ považujú riziká, ktoré:

- môžu byť novými rizikami,
- môže byť ťažké posúdiť (tradičnými prístupmi posúdenia a riadenia rizík), pokiaľ ide o pravdepodobnosť vzniku škôd,
- môže byť ťažké predvídať, t. j. je ťažké posúdiť pravdepodobnosť, či určité dôsledky vzniknú v špecifickom čase/na špecifickom mieste/v špecifickej situácii,
- môžu byť rizikami vyplývajúcimi z novoidentifikovaného nebezpečenstva, v prípade ktorého môže dôjsť k významnému vystaveniu, alebo z neočakávaného nového alebo zvýšeného závažného vystavenia a/alebo citlivosti na známe nebezpečenstvo,
- môžu byť novými alebo známymi rizikami, ktoré sa prejavili v nových alebo neznámych podmienkach.

Vymedzenie pojmu vznikajúce riziká zahŕňa aj koncepciu novovytvorených rizík; novoidentifikovaných/zaznamenaných rizík; zvyšujúceho sa rizika alebo rizika, ktoré sa stane všeobecne známym alebo často sa vyskytujúcim.

Podľa potreby: Uveďte metódy, modely a techniky použité na identifikovanie a posúdenie budúcich rizík a/alebo vznikajúcich rizík a ich potenciálnych vplyvov a zohľadnite scenáre a prognózy súvisiace so zmenou klímy, vnútroštátnu stratégiu a/alebo plán adaptácie na zmenu klímy ⁽²³⁾ a posúdenia rizika a zraniteľnosti súvisiace so zmenou klímy, ak boli takéto posúdenia vypracované. Použitie budúce scenáre zmeny klímy a ich prognózy by mohli byť krátkodobé (2030); strednodobé (2050) a prípadne aj dlhodobé (2100).

Na zachytenie dynamickej povahy a rôznych interakcií postupov týkajúcich sa rizika stimulovaných zmenou klímy, ako aj sociálnymi, hospodárskymi, environmentálnymi a demografickými parametrami by sa mohol zohľadniť prístup modelovania viacnásobného rizika. Aj zostavovanie scenára je metóda na identifikovanie budúcich a/alebo vznikajúcich rizík. Neobmedzuje sa len na odhadnutie budúcich vplyvov zmeny klímy.

⁽²²⁾ Science for Environment Policy (2016) Identifying emerging risks for environmental policies. Future Brief 13. GR Európskej komisie pre životné prostredie, <http://ec.europa.eu/science-environment-policy>.

⁽²³⁾ Vnútroštátne stratégie a plány sú k dispozícii na webovom sídle Climate Adapt: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries>.

Podľa potreby uveďte, či bol pri zostavovaní scenára a identifikovaní rizík súvisiacich s budúcimi a vznikajúcimi kľúčovými rizikami zohľadnený prístup viacnásobného nebezpečenstva. Uveďte, či boli zohľadnené napríklad kaskádové efekty katastrof.

Otázka č. 4 – Identifikovanie vplyvov zmeny klímy

Určte, ktoré uvedené kľúčové riziká sú priamo prepojené s účinkami zmeny klímy. Zohľadnite existujúcu stratégiu a/alebo plán adaptácie na zmenu klímy na vnútroštátnej úrovni alebo úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň ⁽²⁴⁾, alebo prípadne akékoľvek relevantné posúdenia rizika a zraniteľnosti súvisiace so zmenou klímy, ak boli takéto posúdenia vypracované.

Táto otázka sa môže podľa potreby skombinovať s identifikovaním kľúčových budúcich a/alebo vznikajúcich rizík (otázka č. 3.3).

Podľa potreby: Opíšte, aké metódy a zdroje dát boli použité na identifikovanie kľúčových existujúcich rizík, ktoré sú alebo môžu byť ovplyvnené zmenou klímy.

Otázka č. 5 – Analýza rizík

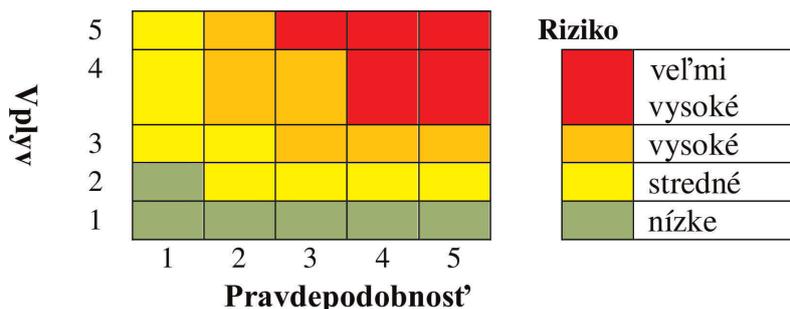
Opíšte škálu úrovni pravdepodobnosti a vplyv identifikovaných kľúčových rizík (v otázke č. 3) vrátane kľúčových cezhraničných rizík a kľúčových rizík s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom a podľa potreby budúcich a/alebo vznikajúcich rizík.

Výsledky uveďte v jednoduchej matici rizík alebo prípadne na inom vizualizovanom grafe/modeli.

Podľa potreby: Opíšte metódy, modely a techniky používané na posúdenie pravdepodobnosti a vplyvov rôznych rizík alebo rizikových scenárov.

Po identifikovaní rizík sa pravdepodobnosť, že sa stanú skutočnosťou, a závažnosť ich potenciálnych vplyvov meria s použitím súboru kategórií, ktorými sa merajú rizikové faktory (v ideálnom prípade by merania mali byť kvantitatívne). Kategórie vplyvu, ktoré sa môžu zohľadniť, sú vplyvy na ľudí, hospodárske, environmentálne a politické/sociálne vplyvy (vrátane bezpečnosti), ako sú opísané v otázke č. 3. Často sa opisujú pojmami ako „pravdepodobnosť“ a „vplyv“ scenára alebo výskytu rizika. Výsledky sa obvyčajne predkladajú v matici rizík alebo na pravdepodobnostných mapách.

Matica rizík sa týka dimenzie pravdepodobnosti uvedeného vplyvu a je grafickým vyjadrením rôznych rizík, na základe ktorého sa môžu porovnávať. Takáto matica zobrazuje identifikované viacnásobné riziká, čím sa uľahčuje porovnanie. Matice rizík sa môžu použiť vo všetkých štádiách posúdení vplyvu (pre súčasné, budúce alebo/a vznikajúce kľúčové riziká, kľúčové riziká s cezhraničným vplyvom a kľúčové riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom). Škály použité pre pravdepodobnosť a vplyv majú obvyčajne päť úrovní (obrázok 1), môže sa to však meniť. Farby v matici môžu byť takisto pridelené rôzne v závislosti od toho, ako krajina vníma jednotlivé riziká.

⁽²⁴⁾ Vnútroštátna stratégia a plány sú k dispozícii na webovom sídle Climate Adapt: [https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries/](https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries)

Obrázok 1: Matica rizík (symetrická, 5 x 5)

Maticu rizík používa viacero členských štátov. Môžu zväziť vytvorenie rôznych matíc rizík pre vplyvy na ľudí, hospodárske, environmentálne a politické/sociálne vplyvy (vrátane vplyvov na bezpečnosť), pretože tieto kategórie sa merajú v rozdielnych škálach a inak by ich porovnanie bolo ťažké, najmä, ak sa niektoré posudzujú kvantitatívne a iné kvalitatívne. Na uľahčenie komplexnejšieho prehľadu na úrovni EÚ by členské štáty mohli podľa potreby prednostne používať maticu rizík 5 x 5 s uvedenými úrovňami škály vplyvov a pravdepodobnosti. Členské štáty by podľa možnosti mali každému údaju prideliť kvantitatívnu hodnotu od 1 do 5.

V analýze rizík sa majú zohľadniť **neistoty súvisiace s analyzovaním rizík** a riešiť neistoty týkajúce sa údajov a modelu. Analýza citlivosti zahŕňa zistenie veľkosti a závažnosti rozsahu rizík so zreteľom na zmeny jednotlivých vstupných parametrov.

Ak je pravdepodobné, že riziko bude mať značné a nezvratné dôsledky, ale túto pravdepodobnosť nemožno presne posúdiť, môže sa jeho zahrnutie do analýzy rizík odôvodniť na základe **zásady predbežnej opatrnosti**. Osobitne sa to týka rizík v oblasti životného prostredia a zdravia (choroby ľudí, zvierat a rastlín). Zásada predbežnej opatrnosti sa môže použiť ako prvý krok k riadeniu rizík. Na základe kvalitatívneho alebo nejednoznačného dôkazu môže byť potrebné prijať dočasné rozhodnutia. Ak sa uplatní zásada predbežnej opatrnosti, malo by sa vyvinúť dodatočné úsilie na zlepšenie dôkazovej základne.

Otázka č. 6 – Mapovanie rizík

Uveďte, či boli vytvorené nejaké mapy rizík znázorňujúce očakávané priestorové rozloženie kľúčových rizík identifikovaných v štádiu identifikácie a analýzy (otázky č. 3, 4 a 5). Ak áno, podľa potreby ich zahrňte.

Rozloženie kľúčových rizík v rámci krajiny sa mení z dôvodu rôzneho výskytu rizík, vystavenia ľudí a majetku, ako aj nerovnomernej zraniteľnosti. Mapy rizík sú užitočným nástrojom na identifikovanie najrizikovejších oblastí v krajine. V závislosti od potrieb na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň, možno vytvoriť rôzne typy máp: jednoduché mapy kľúčových rizík vrátane kľúčových rizík s cezhraničným vplyvom, mapy kľúčových rizík s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom a podľa potreby mapy budúcich a/alebo vznikajúcich rizík. Okrem toho možno vytvoriť mapy strát na preukázanie, kde sú potenciálne straty v dôsledku daného rizika potenciálne vyššie vzhľadom na rozloženie vystavenia a zraniteľnosti atď.

Rôzne kľúčové riziká by v ideálnom prípade mali byť prezentované na samostatných mapách alebo tematických mapách rizík (napríklad kategorizované podľa kľúčových rizík s cezhraničným vplyvom, budúcich a/alebo vznikajúcich rizík a kľúčových rizík s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom). Podľa možnosti by mohli zobrazovať priestorové rozloženie zraniteľnosti a vystavenia voči poškodeniu s označením ako veľmi vysoká, vysoká, stredná, nízka a veľmi nízka úroveň.

Tieto mapy rizík by mohli zobrazovať priestorové rozloženie všetkých relevantných aspektov, ktoré potrebujú ochranu na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, ako napríklad: obyvateľstvo, životne dôležitá infraštruktúra ako voda, elektrina, produkcia plynu a ropy; doprava a distribúcia; telekomunikácie; poľnohospodárstvo; finančné a bezpečnostné služby; nemocnice; školy; oblasti a biotopy chránené z hľadiska životného prostredia (oblasti v rámci sústavy Natura 2000, chránené morské oblasti, národné parky, lesy, morská a suchozemská biodiverzita, povodia riek); kultúrne dedičstvo (archeologické náleziská, pamiatky, parky atď.) a iné významné hospodárske činnosti (továrne, podniky, energetické zariadenia, poľnohospodárska výroba, hospodárske zvieratá, turistické oblasti a podniky) atď.

Takéto informácie sa môžu zhromažďovať s použitím geografických informačných systémov (GIS) alebo webových platforiem. Ak sú k dispozícii, uveďte príslušný odkaz.

Otázka č. 7 – Monitorovanie a preskúmanie posúdenia rizík

Opíšte systém zavedený na monitorovanie a preskúmanie posúdenia rizík s prihliadnutím na nový vývoj.

V rámci postupu na riadenie rizík katastrof by riziká mali byť pravidelne monitorované a preskúmané s cieľom overiť, že:

- naďalej platia predpoklady týkajúce sa rizík (vrátane vstupných údajov),
- naďalej platia predpoklady, na ktorých je založené posúdenie rizík, vrátane vonkajších a vnútorných súvislostí,
- sa dosahujú očakávané výsledky,
- výsledky posúdenia rizík sú v súlade s aktuálnymi skúsenosťami,
- sa správne uplatňujú techniky posudzovania rizík,
- zaobchádzanie s rizikom (vykonávanie opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti) je účinné.

Otázka č. 8 – Informovanie o výsledkoch posúdenia rizík

Opíšte postup na informovanie o výsledkoch vnútroštátneho posúdenia rizík a na ich šírenie. Opíšte, ako si výsledky posúdenia rizík vymieňajú tvorcovia politik, rôzne verejné orgány s rôznym druhom zodpovednosti, rôzne úrovne správy a iné príslušné zainteresované strany. Uveďte, či a ako je široká verejnosť informovaná o výsledkoch posúdenia rizík, tak aby mala povedomie o rizikách vo svojej krajine alebo v regióne a/alebo aby mala možnosť prijímať informované rozhodnutia v záujme vlastnej ochrany.

Riadne informovanie o výsledkoch umožňuje použitie posúdení vplyvu pri rozhodovaní. Konečným cieľom informovania o rizikách je umožniť, aby ľudia v ohrození prijímali informované rozhodnutia v záujme vlastnej ochrany a zvyšovania svojho povedomia o rizikách. Informovanie o rizikách takisto znamená výmenu informácií, poradenstva a stanovísk medzi expertmi a ľuďmi, ktorí čelia ohrozeniu svojho zdravia a/alebo hospodárskeho či sociálneho blahobytu. Na presné posúdenie rizík sa spoliehajú aj mimovládne subjekty. Napríklad chemický priemysel musí byť často informovaný o technologických rizikách. Uplatňovanie zásady týkajúcej sa práva na informácie, ktorá je teraz zakotvená v mnohých vnútroštátnych a medzinárodných zákonoch a iných právnych predpisoch znamená, že mnohé postupy posudzovania teraz zahŕňajú účasť verejnosti. V dôsledku tohto vývoja vznikla potreba systematického prístupu k informovaniu o rizikách pri vykonávaní verejnej politiky.

Časť II. Posudzovanie spôsobilosti na riadenie rizík

2.1. Úvod

V článku 6 ods. 1 rozhodnutia 1313/2013/EÚ sa stanovuje: „Členské štáty na účely podpory účinného a súdržného prístupu k prevencii katastrof a pripravenosti na katastrofy prostredníctvom spoločného využívania informácií, ktoré nemajú citlivý charakter, [...] a najlepších postupov v rámci mechanizmu Únie: [...] b) ďalej rozvíjajú posúdenie spôsobilosti na riadenie rizík na vnútroštátnej úrovni alebo vhodnej úrovni, ktorá je nižšia ako vnútroštátna úroveň“.

Členské štáty sa vyzývajú, aby vzhľadom na svoju technickú, finančnú a administratívnu kapacitu posúdili svoju schopnosť vykonávať primerané posúdenie rizík a plánovanie riadenia rizík a aby vykonávali opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti.

V týchto usmerneniach sa stanovuje štruktúra pre zhrnutie posudzovania spôsobilosti každej krajiny na riadenie rizík. Navrhovaná štruktúra nie je vyčerpávajúca a bude sa musieť prispôbiť potrebám každého členského štátu. Tento postup by sa mal považovať za spoločný východiskový bod určený na podporu spoločného chápania aspektov, ktoré by vnútroštátne posudzovanie spôsobilosti na riadenie rizík malo zahŕňať. Zhrnutie by sa malo zamerať na kľúčové riziká uvedené v časti I.

2.2. Pokyny na zodpovedanie otázok č. 9 – 20 vzoru (časť II)

Otázka č. 9 – Legislatívny, procesný a/alebo inštitucionálny rámec

Opíšte rámec zavedený pre postup(-y) posudzovania spôsobilosti na riadenie rizík. Uveďte, či je založený na právnom akte, strategickom pláne, vykonávacom pláne alebo iných procesných rámcach.

Podľa potreby: Uveďte, ako často sa posudzuje spôsobilosť na riadenie rizík a či sa posudzovanie(-a) spôsobilosti na riadenie rizík používa(-jú) na účely rozhodovania.

Cieľom tejto otázky je objasniť legislatívny, procesný a/alebo inštitucionálny kontext na vnútroštátnej alebo nižšej ako vnútroštátnej úrovni (podľa toho, čo sa uplatňuje), ktorým sa formalizuje(-ú) postup(-y) posudzovania spôsobilosti na riadenie rizík v prípade prevencie, pripravenosti a reakcie. Ak je zavedený právny rámec rovnaký ako rámec opísaný v odpovedi na otázku č. 1, možno odkázať na odpovede na otázku č. 1. Ak sa odpoveď líši od odpovede na otázku č. 1, členské štáty sa vyzývajú, aby bližšie uviedli, či postup(-y) posudzovania spôsobilosti na riadenie rizík disponuje(-ú) právnym základom alebo či je(sú) založený(-é) na strategickom pláne, vykonávacom pláne alebo iných legislatívnych/procesných rámcach a či vychádza(-jú) z posúdenia rizika alebo z neho vyplýva(-jú).

Podľa potreby: Uveďte akékoľvek predvídateľné plány na vypracovanie legislatívneho rámca. Uveďte, ako často sa posudzovanie spôsobilosti na riadenie rizík vykonáva na vnútroštátnej úrovni alebo prípadne na nižšej ako vnútroštátnej úrovni a/alebo uveďte, či sa toto(tieto) posudzovanie(-a) používa(-jú) na účely rozhodovania. Uveďte napríklad, či sa zohľadňuje(-jú) v rámci postupu plánovania riadenia rizík a/alebo vykonávania opatrení týkajúcich sa prevencie a pripravenosti, a či sa používa(-jú) na pomoc pri pochopení slabých miest v rámci posúdenia rizika.

Otázka č. 10 – Úlohy a zodpovednosti príslušných orgánov

Opíšte úlohy a zodpovednosti príslušných orgánov na vnútroštátnej alebo prípadne nižšej ako vnútroštátnej úrovni, pričom rozlišujte medzi posúdením rizika, prevenciou, pripravenosťou a reakciou, ako aj zameraním na riadenie identifikovaných kľúčových rizík.

Opíšte, ako sa medzi uvedenými príslušnými orgánmi zabezpečuje horizontálna koordinácia (medziodvetvový prístup) so zameraním na riadenie identifikovaných kľúčových rizík.

V prípade identifikovaných kľúčových rizík by riadiace kapacity a úlohy/zodpovednosti príslušných orgánov a subjektov mali byť jasne určené pre všetky štádia cyklu riadenia rizika katastrof (posudzovanie, prevencia, pripravenosť a reakcia). Na vizualizáciu horizontálnej koordinácie by mohol vložiť graf. Uveďte takisto názov orgánu, ktorý zohráva úlohu nepretržitého (24/7) núdzového kontaktného bodu na vnútroštátnej úrovni, a opíšte, ako je táto úloha začlenená do celkovej štruktúry riadenia.

Členské štáty by mali vysvetliť, ako sa tieto úlohy a zodpovednosti presadzujú (napr. prostredníctvom právnych predpisov a/alebo procesných politík) a čo sa vykonáva na zabezpečenie efektívneho riadenia (napr. s cieľom zabrániť prekryvaniu a medzerám v oblastiach zodpovednosti). Opíšte, aké opatrenia sú zavedené na zabezpečenie spolupráce medzi uvedenými príslušnými orgánmi v rôznych štádiách cyklu riadenia rizika katastrof (posudzovanie, prevencia, pripravenosť a reakcia), ako aj akékoľvek získané poznatky, ktoré sa zameriavajú na riadenie kľúčových rizík.

Ak si riadenie úloh a zodpovedností príslušných orgánov vyžaduje medziodvetvový prístup (napr. začlenenie adaptácie na zmenu klímy, otázka č. 14), členské štáty sa vyzývajú, aby vzali na vedomie existujúce právne predpisy a/alebo politiky EÚ (pozri prílohu).

Otázka č. 11 – Činnosť príslušných zainteresovaných strán

Uveďte, či sú príslušné zainteresované strany informované o postupe(-och) riadenia rizika katastrof v prípade identifikovaných kľúčových rizík a zapojené do tohto postupu(-ov). Ak áno, opíšte, ako.

Spôsobilosť zvládať riziká čoraz viac závisí od zapojenia a spolupráce rôznych verejných a súkromných zainteresovaných strán vrátane agentúr pre zvládanie katastrof, zdravotníckych služieb, protipožiarnych jednotiek, policajných síl, prevádzkovateľov v oblasti dopravy/elektriny/komunikácie, dobrovoľníckych organizácií, občanov/dobrovoľníkov, súkromných vlastníkov pôdy, sektora poisťovníctva, akademických a výskumných ústavov, ozbrojených síl alebo organizácií v iných krajinách (v prípade nadnárodného riadenia rizika katastrof). V právnych predpisoch EÚ sa uznáva, že „prevencia rizík katastrof a riadenie rizík v prípade katastrof si vyžadujú vypracúvanie a vykonávanie opatrení na riadenie rizík, ktoré zahŕňajú koordináciu širokého spektra aktérov“⁽²⁵⁾.

Uveďte, či je táto spolupráca zabezpečená v postupe(-och) posúdenia rizík pre identifikované kľúčové riziká, postupoch plánovania riadenia rizík katastrof a prípadne aj pri vykonávaní opatrení týkajúcich sa prevencie a pripravenosti. Ak áno, opíšte, ako.

Podľa potreby: Uveďte, ako sú verejné a súkromné zainteresované strany informované a ako sa vybuodovala výmena informácií (vrátane získaných poznatkov a spoločného využívania údajov). Možno odkázať na odpovede na otázku č. 8.

Otázka č. 12 – Postupy a opatrenia na vnútroštátnej, nižšej ako vnútroštátnej a miestnej úrovni

Opíšte zavedené postupy na zabezpečenie vertikálnej spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi, orgánmi na nižšej ako vnútroštátnej úrovni a orgánmi na miestnej úrovni zapojenými do postupu(-ov) riadenia rizík katastrof v prípade identifikovaných kľúčových rizík.

Členské štáty by mali vysvetliť postupy a opatrenia na zabezpečenie vertikálnej koordinácie medzi vnútroštátnymi, nižšími ako vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi úrovňami v prípade identifikovaných kľúčových rizík.

Procesom plánovania opatrení týkajúcich sa prevencie a pripravenosti sa musia vymedziť postupy s cieľom znížiť riziko na vnútroštátnej, nižšej ako vnútroštátnej a miestnej úrovni. Ako sa uvádza v odôvodnení 14 rozhodnutia (EÚ) 2019/420⁽²⁶⁾, regionálne a miestne orgány môžu zohrávať dôležitú preventívnu úlohu; okrem toho reagujú na katastrofy ako prvé, spolu s dobrovoľníkmi. Členské štáty sa preto vyzývajú, aby uviedli, aké mechanizmy spolupráce existujú vrátane rozhodovacích postupov, ktoré pomáhajú pri vymedzovaní priorít rizík a regionálnych plánov, ako aj všetkých finančných opatrení týkajúcich sa pomoci.

⁽²⁵⁾ Odôvodnenie 8 rozhodnutia (EÚ) 2019/420, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 1313/2013/EÚ.

⁽²⁶⁾ V odôvodnení 14 rozhodnutia (EÚ) 2019/420, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 1313/2013/EÚ sa uvádza: „Úloha regionálnych a miestnych orgánov pri prevencii a riadení katastrof je mimoriadne dôležitá a ich kapacity v oblasti reakcie musia byť náležite zapojené do všetkých činností koordinácie a nasadenia [...]“.

Podľa potreby: Opíšte opatrenia riadenia rizika katastrof, ktoré sú zavedené pre identifikované kľúčové riziká na rôznych úrovniach riadenia. Možno ich znázorniť v tabuľke, v ktorej sú uvedené identifikované kľúčové riziká.

Otázka č. 13 – Postupy a opatrenia na cezhraničnej, medziregionálnej a medzinárodnej úrovni

Opíšte postupy stanovené na zabezpečenie spolupráce na cezhraničnej, medziregionálnej a medzinárodnej úrovni v súvislosti s riadením rizika katastrof v prípade identifikovaných kľúčových rizík. Opíšte opatrenia zavedené na zabezpečenie riadenia rizika katastrof identifikovaných kľúčových rizík.

Podľa potreby: Uveďte, či sa politiky riadenia rizika katastrof vyvíjajú spôsobom, ktorý zohľadňuje medzinárodné záväzky, ako napríklad sendaiský rámec pre znižovanie rizika katastrof na roky 2015 – 2030 a ciele udržateľného rozvoja Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj.

Vzhľadom na medzinárodnú spoluprácu a nedávnu revíziu rozhodnutia o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany č. 1313/2013/EÚ (najmä odôvodnenie 28 rozhodnutia 2019/420/EÚ ⁽²⁷⁾) je cieľom tohto oddielu preskúmať, či a ako sa zabezpečuje angažovanosť na cezhraničnej, medziregionálnej a medzinárodnej úrovni.

Členské štáty sa vyzývajú, aby opísali, či existuje cezhraničná ⁽²⁸⁾, medziregionálna a medzinárodná spolupráca vo fáze pred katastrofami, a ak áno, akú má formu (prevencia a pripravenosť). Vysvetlite, ako je zabezpečená táto spolupráca (napr. memorandá o porozumení alebo dohody o úrovni poskytovaných služieb). Uveďte aj to, či existuje spoločné vykonávanie opatrení týkajúcich sa pripravenosti (napr. systémy včasného varovania alebo spoločné školenia a cvičenia) s cieľom zabezpečiť rýchlu a účinnú reakciu na katastrofy, keď sa zistené kľúčové riziká stanú skutočnosťou.

Ak si riadenie opatrení v oblasti prevencie, pripravenosti a reakcie vyžaduje medziodvetvový prístup (napr. začlenenie adaptácie na zmenu klímy, otázka č. 14), možno odkázať na existujúce právne predpisy EÚ (pozri prílohu).

Sendaiský rámec ⁽²⁹⁾, ktorý schválilo Valné zhromaždenie OSN, je dobrovoľná nezáväzná dohoda, ktorou sa národné vlády zaviazali predchádzať novým rizikám katastrof a znižovať existujúce riziká katastrof znižovaním miery vystavenia a zraniteľnosti klimatickým rizikám pri súčasnom zintenzívnení pripravenosti, čo vedie k vyššej celkovej odolnosti voči klimatickým rizikám. V cieľoch udržateľného rozvoja ⁽³⁰⁾ prijatých na samite OSN v roku 2015 sa vymedzuje 17 cieľov ⁽³¹⁾ udržateľného rozvoja. Vykonávanie oboch agend si vyžaduje pevný rámec ukazovateľov na monitorovanie pokroku smerom k znižovaniu rizika katastrof. Konkrétne existuje 38 ukazovateľov na sledovanie pokroku pri plnení siedmich cieľov podľa sendaiského rámca a 17 cieľov udržateľného rozvoja a 169 čiastkových cieľov je vymedzených na dosiahnutie udržateľného rozvoja v rámci cieľov udržateľného rozvoja.

Komisia je zapojená do vykonávania oboch agend a vypracovala akčné plány ⁽³²⁾ a diskusné dokumenty ⁽³³⁾ s cieľom sledovať pokrok smerom k splneniu uvedených cieľov. V prípade potreby sa od členských štátov vyžaduje, aby opísali, ako ich politiky riadenia rizika katastrof pomôžu dosiahnuť ciele týchto dvoch agend.

Otázka č. 14 – Dôraz na opatrenia zamerané na adaptáciu na zmenu klímy

Uveďte, či existujú synergie medzi opatreniami na znižovanie rizika katastrof a opatreniami zameranými na adaptáciu na zmenu klímy na vnútroštátnej alebo prípadne nižšej ako vnútroštátnej úrovni pre identifikované kľúčové riziká, ktoré súvisia so zmenou klímy (otázka č. 4). Ak áno, opíšte, ako.

⁽²⁷⁾ V odôvodnení 28 rozhodnutia (EÚ) 2019/420, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 1313/2013/EÚ, sa uvádza, že „[...] všetky opatrenia by mali byť v súlade s medzinárodnými záväzkami, ako je napríklad sendaiský rámec pre znižovanie rizika katastrof na roky 2015 – 2030 [...] a Agenda OSN 2030 pre udržateľný rozvoj“.

⁽²⁸⁾ Na cezhraničné opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti by sa mohlo odkázať v odpovedi na otázku č. 22.

⁽²⁹⁾ Sendaiský rámec pre znižovanie rizika katastrof, 2015 – 2030: https://www.preventionweb.net/files/43291_sendaisframeworkfordrren.pdf.

⁽³⁰⁾ Ciele udržateľného rozvoja OSN: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>.

⁽³¹⁾ 17 cieľov udržateľného rozvoja: 1. žiadna chudoba, 2. úplné odstránenie hladu, 3. dobré zdravie a blaho ľudí, 4. kvalitné vzdelávanie, 5. rodová rovnosť, 6. čistá voda a sanitárne opatrenia, 7. cenovo dostupná a čistá energia, 8. dôstojná práca a hospodársky rast, 9. priemysel, inovácia a infraštruktúra, 10. odstraňovanie nerovnosti, 11. udržateľné mestá a obce, 12. zodpovedná spotreba a výroba, 13. opatrenia v oblasti klímy, 14. život pod vodou, 15. život na pevnine, 16. mier, spravodlivosť a silné inštitúcie, 17. partnerstvá v záujme dosiahnutia cieľov.

⁽³²⁾ Európska komisia, *Akčný plán pre sendaiský rámec pre znižovanie rizika katastrof na roky 2015 – 2030. Prístup zohľadňujúci riziko katastrof vo všetkých politikách EÚ* [SWD (2016) 205 final/2].

⁽³³⁾ Európska komisia, *2019 Diskusný dokument, Smerom k udržateľnej Európe do roku 2030*. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/rp_sustainable_europe_30-01_en_web.pdf.

Vzhľadom na nedávnu revíziu právnych predpisov týkajúcich sa mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany, konkrétne na to, že „všetky opatrenia by mali byť v súlade s medzinárodnými záväzkami, ako je napríklad [...] Parížska dohoda prijatá na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy [...]“⁽³⁴⁾, cieľom tejto otázky je preskúmať, či a ako sú zabezpečené synergie medzi opatreniami zameranými na adaptáciu na zmenu klímy a vnútroštátnymi opatreniami týkajúcimi sa prevencie a pripravenosti.

Adaptácia na zmenu klímy môže podporiť úsilie o predchádzanie katastrofám súvisiacim s klímou. Nákladovo efektívne adaptačné opatrenia si vyžadujú dobrú koordináciu na rôznych úrovniach plánovania a riadenia. Podľa Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy sú národné adaptačné stratégie a plány odporúčaným nástrojom adaptačných politík a opatrení. Členské štáty sa vyzývajú, aby odkazovali na takéto stratégie a opísali, či a ako sú tieto stratégie integrované do plánovania vnútroštátnych opatrení týkajúcich sa prevencie a pripravenosti v oblasti rizika katastrof alebo naopak. Ak si riadenie opatrení v oblasti prevencie, pripravenosti a reakcie vyžaduje medziodvetvový prístup, možno odkázať na existujúce právne predpisy EÚ (pozri prílohu).

Otázka č. 15 – Dôraz na opatrenia na ochranu kritickej infraštruktúry

Uvedte, či sú zavedené opatrenia na ochranu kritickej infraštruktúry, ktorá sa považuje za nevyhnutnú na zachovanie životne dôležitých funkcií spoločnosti.

So zreteľom na nedávnu zmenu rozhodnutia o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany, najmä na odôvodnenie 8 rozhodnutia (EÚ) 2019/420⁽³⁵⁾ a na článok 7 ods. 1 smernice o európskych kritických infraštruktúrach⁽³⁶⁾, cieľom tejto otázky je preskúmať, či a ako sa vykonávajú opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti s cieľom ochraňovať kritickú infraštruktúru.

Členské štáty sa vyzývajú, aby uviedli, či je zavedená politika kritickej infraštruktúry. Uvedte, či je zoznam relevantných vnútroštátnych kritických infraštruktúr zostavený a pravidelne preskúmaný ako súčasť tejto politiky a či sú identifikované investičné potreby na ochranu kritickej infraštruktúry. Ak si riadenie opatrení v oblasti prevencie, pripravenosti a reakcie vyžaduje medziodvetvový prístup, možno odkázať na existujúce právne predpisy EÚ (pozri prílohu).

Otázka č. 16 – Zdroj(-e) financovania

Uvedte, či rozpočet umožňuje flexibilné pridelovanie zdrojov v prípade naliehavej potreby a do akej miery fondy na odstránenie následkov katastrof podporujú preventívne opatrenia.

Opíšte použité zdroje financovania (napr. vnútroštátne, nižšie ako vnútroštátne, verejné, súkromné vrátane poistenia, EÚ a iné medzinárodné financovanie) s cieľom prijať prioritné opatrenia v oblasti riadenia rizika katastrof pri posudzovaní, prevencii a príprave identifikovaných kľúčových rizík a pri reagovaní na uvedené riziká.

Mali by sa uviesť rôzne formy finančnej podpory, ktoré EÚ poskytuje na opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti, ak sa používajú. Sem patria fondy politiky súdržnosti, spoločná poľnohospodárska politika, program LIFE⁽³⁷⁾, Fond pre vnútornú bezpečnosť⁽³⁸⁾, Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu⁽³⁹⁾, granty pre viaceré krajiny v rámci mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany (UCPM) a novozavedené priame granty. Na účely budovania kapacít a rozvoja politických rámcov a nástrojov sa môže využívať aj program na podporu štrukturálnych reforiem EÚ⁽⁴⁰⁾.

Finančné prostriedky by mali byť k dispozícii a rýchlo dostupné v núdzových situáciách, ako sa uvádza v posúdení rizík a plánovaní. Opíšte, ako sa riešia rozpočtové a právne otázky týkajúce sa pružného pridelovania zdrojov v rámci procesu vykonávania (ktoré riadiace orgány sú zapojené) a uvedte, či existujú akékoľvek plány na rozdelenie finančného zaťaženia (finančné prostriedky EÚ alebo medzinárodné finančné prostriedky). Riadiacu štruktúru zdrojov financovania možno znázorniť s použitím grafu.

Uvedte tiež, či sú snahy uzatvoriť akékoľvek dohody so zainteresovanými stranami (napríklad zo súkromného sektora, poisťovníctva) na pokrytie týchto nákladov alebo či takéto dohody existujú. Uvedte, či existujú akékoľvek vnútroštátne fondy alebo schémy na odstránenie následkov katastrof (napr. núdzový fond, mechanizmy prenosu finančných rizík), a či sú prípadne prepojené s vplyvmi zmeny klímy.

⁽³⁴⁾ Odôvodnenie 28 rozhodnutia (EÚ) 2019/420, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 1313/2013/EÚ.

⁽³⁵⁾ Odôvodnenie 8 rozhodnutia (EÚ) 2019/420, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 1313/2013/EÚ.

⁽³⁶⁾ Článok 7 ods. 1 smernice Rady 2008/114/ES z 8. decembra 2008 o identifikácii a označení európskych kritických infraštruktúr a zhodnotení potreby zlepšiť ich ochranu (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 345, 23.12.2008, s. 75).

⁽³⁷⁾ Finančný nástroj pre životné prostredie (LIFE): <https://ec.europa.eu/easme/en/life>

⁽³⁸⁾ Fond pre vnútornú bezpečnosť: https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/security-and-safeguarding-liberties/internal-security-fund-police_en.

⁽³⁹⁾ Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/secure-societies-%E2%80%93-protecting-freedom-and-security-europe-and-its-citizens>.

⁽⁴⁰⁾ Program na podporu štrukturálnych reforiem EÚ: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes/structural-reform-support-programme-srsp_sk.

Otázka č. 17 – Infraštruktúra, prostriedky a vybavenie

Opíšte, čo sa robí na zabezpečenie toho, aby bol k dispozícii dostatok prostriedkov na zmiernenie následkov katastrof a na rýchle reagovanie na katastrofy súvisiace s identifikovanými kľúčovými rizikami.

Uvedte prosím kapacitu na zabezpečenie toho, aby bola k dispozícii primeraná infraštruktúra, prostriedky a vybavenie na zmiernenie vplyvu katastrof a pohotovú reakciu na katastrofy. Uvedte, či existujú akékoľvek postupy na zachovanie prostriedkov v „dobrom stave“ a ich aktualizáciu (napríklad pravidelnou údržbou alebo súpisom prostriedkov) pre identifikované kľúčové riziká.

Podľa potreby: Uvedte tiež, či sa vyvíjajú kapacity v oblasti pripravenosti a reakcie s cieľom reagovať na jednotlivé riziká, alebo či sa kapacity vyvíjajú bez ohľadu na riziko s cieľom reagovať predovšetkým na vplyv takýchto rizík (napr. pátracie a záchranárske činnosti, evakuácia, prístrešky a hospitalizácia zranených a chorých osôb).

Otázka č. 18 – Dôraz na zber údajov a postupy v tejto oblasti týkajúce sa strát v dôsledku katastrof

Uvedte, či je zavedený systém zhromažďovania údajov o stratách v dôsledku katastrof. Opíšte, ako sa zbierajú údaje o identifikovaných kľúčových rizikách.

Údaje a štatistiky sú dôležité pre pochopenie vplyvov a nákladov katastrof. Systematický zber a analýza údajov sa môžu použiť na poskytovanie informácií pri politickom rozhodovaní s cieľom pomôcť znížiť riziká katastrof a vybudovať odolnosť. Databázy o stratách v dôsledku katastrof umožňujú manažérom riadenia rizík katastrof preskúmať modely a trendy v oblasti rizika katastrof na základe minulých udalostí. Pochopenie týchto modelov a trendov môže pomôcť pri predvídaní budúcich strát vyplývajúcich z extenzívnych udalostí (častých udalostí) a pri pochopení toho, či je riadenie rizika katastrof účinné pri znižovaní tohto druhu rizika. Na európskej úrovni začalo Spoločné výskumné centrum rozvíjať centrálu pre údaje o rizikách ⁽⁴¹⁾. Metodiky, ktoré sa používajú na zber údajov v prípade súborov údajov súvisiacich s katastrofami, sú rôzne, rovnako ako geografický rozsah a využívanie takýchto údajov. Na medzinárodnej úrovni sa vyvíja podobné úsilie v súvislosti s monitorovaním vykonávania sendaiského rámca ⁽⁴²⁾.

Uvedte, aké metódy sa vypracúvajú na ohlasovanie škôd (vrátane strát na ľudských životoch) a či sú údaje zbierané podľa rizika alebo podľa typu straty v dôsledku katastrof (ekonomické, ľudské, iné). Uvedte: či sa tieto údaje poskytujú zainteresovaným stranám a verejnosti; či zainteresované strany prispievajú k ohlasovaniu škôd a/alebo k odhadovaniu nákladov; či sú prípady poškodenia zdokumentované a ukladané pravidelne alebo príležitostne; na aké časové obdobie sa vzťahujú a či sú tieto správy sprístupnené verejnosti.

Ak si riadenie údajov o stratách v dôsledku katastrof vyžaduje medziodvetvový prístup vrátane požiadaviek podľa smernice Inspire ⁽⁴³⁾, možno odkázať na existujúce právne predpisy EÚ (pozri prílohu).

Otázka č. 19 – Dôraz na vybavenie a postupy systémov včasného varovania

Opíšte zavedené systémy na včasné odhalovanie nebezpečenstva a monitorovanie identifikovaných kľúčových rizík. Uvedte, či sú metodiky prognózovania integrované do systému.

Včasné varovanie je hlavnou zložkou znižovania rizika katastrof. Týka sa systematického zberu a analýzy informácií s cieľom predvídať a identifikovať vznikajúce alebo opakujúce sa riziká. Členské štáty sa vyzývajú, aby opísali zavedené systémy na včasné odhalovanie nebezpečenstva a monitorovanie identifikovaných kľúčových rizík, ako aj to, či takéto systémy obsahujú prognostické metodiky.

⁽⁴¹⁾ Centrála pre údaje o rizikách: <https://drmkc.jrc.ec.europa.eu/risk-data-hub>.

⁽⁴²⁾ <https://sendaimonitor.unisdr.org/>.

⁽⁴³⁾ Článok 5 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/2/ES zo 14. marca 2007, ktorou sa zriaďuje Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (Inspire) (Ú. v. EÚ L 108, 25.4.2007, s. 1).

Existuje niekoľko systémov včasného varovania, a to na globálnej úrovni (napr. Globálny výstražný a koordinačný systém pre katastrofy ⁽⁴⁴⁾) aj na európskej úrovni. Služba riadenia mimoriadnych situácií programu Copernicus ⁽⁴⁵⁾ poskytuje informácie pre reakcie na núdzové situácie, pokiaľ ide o rôzne druhy katastrof vrátane meteorologického nebezpečenstva, geofyzikálneho nebezpečenstva, katastrof náhodne a úmyselne spôsobených človekom a iných humanitárnych kríz. Informácie sa môžu použiť aj pre činnosti týkajúce sa prevencie, pripravenosti a obnovy. Patria sem Európsky informačný systém o lesných požiaroch (EFFIS) ⁽⁴⁶⁾, Európsky systém varovania pred povodňami (EFAS) ⁽⁴⁷⁾ a Európske stredisko pre monitorovanie sucha (EDO) ⁽⁴⁸⁾. Európske spoločenstvo pre rýchlu výmenu informácií v prípade rádiologickej havarijnej situácie (ECURIE) ⁽⁴⁹⁾ poskytuje odnedávna včasné oznamovanie a výmenu informácií v prípade rádiologickej alebo jadrovej havarijnej situácie.

Členské štáty sa vyzývajú, aby uviedli, či sú vnútroštátne systémy včasného varovania napojené na systémy včasného varovania dostupné na európskej a celosvetovej úrovni, a ak áno, ako. Uveďte takisto, či sú zavedené prepojenia medzi meteorologickými a seizmickými útvarmi monitorovania, vnútroštátnymi a prípadne aj regionálnymi, ako aj kľúčovými národnými subjektmi alebo akademickými inštitúciami, ktoré neustále sledujú katastrofy, a ak áno, ako. Možno odkázať na odpovede na otázku č. 18.

Ak si riadenie opatrení v oblasti prevencie, pripravenosti a reakcie pre systémy včasného varovania vyžaduje medziodvetvový prístup (napr. systémy včasného varovania pre cezhraničné ohrozenia zdravia ⁽⁵⁰⁾, smernica o povodniach ⁽⁵¹⁾), možno odkázať na existujúce právne predpisy EÚ (pozri prílohu).

Otázka č. 20 – Informácie o rizikách a komunikácia s cieľom zvýšiť informovanosť verejnosti

Opíšte, ako je verejnosť informovaná o tom, ktoré opatrenia sa majú prijať, keď sa čelí rizikám. Uveďte napríklad, či existuje stratégia na vzdelávanie verejnosti a zvyšovanie jej informovanosti. Uveďte, či a ako sú cieľové skupiny zapojené do vymedzenia opatrení týkajúcich sa prevencie a pripravenosti, ako aj do vykonávania činností v oblasti informovania o rizikách a komunikácie o nich.

Občania by mali byť zapojení do vykonávania opatrení týkajúcich sa prevencie a pripravenosti v dvoch prioritných oblastiach: vzdelávanie o riziku, informovanosť verejnosti, poskytovanie informácií vrátane správneho výkladu výstražných signálov, prijatie vhodných opatrení na zníženie zraniteľnosti a miery vystavenia a ochrana seba samého. „Pokrok vo zvyšovaní povedomia a pripravenosti verejnosti na katastrofy meraný úrovňou povedomia občanov Únie o rizikách v ich regióne.“ ⁽⁵²⁾ je ukazovateľom, ktorý sa má používať pri monitorovaní, hodnotení a preskúmaní vykonávania rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ.

Riadenie komplexných rizík si vyžaduje účinné informačné a komunikačné systémy na vykonávanie opatrení týkajúcich sa prevencie a pripravenosti, aby sa zohľadnili potreby jednotlivých komunít a osobitné potreby vysoko zraniteľných skupín (napríklad tých, v ktorých vládnu rozdielne kultúrne, sociálne alebo vzdelávacie pomery). Masovokomunikačné prostriedky (rozhlas, televízia), alternatívne médiá a kampane týkajúce sa zvyšovania informovanosti verejnosti a osvetu môžu byť účinné pri zvyšovaní informovanosti verejnosti o rizikách.

Členské štáty sa vyzývajú, aby uviedli, či existujú pravidlá a postupy na zabezpečenie výmeny informácií, komunikácie s tvorcami politik, príslušnými zainteresovanými stranami, občanmi vrátane osobitných zraniteľných skupín, ako aj ich odbornej prípravy, a to s cieľom zvýšiť informovanosť verejnosti o kľúčových rizikách prostredníctvom rôznych médií (napr. sociálnych médií atď.). Možno odkázať na odpovede na otázku č. 9. Opíšte tiež, ako sú občania informovaní pred katastrofou, počas katastrofy a po katastrofe a či boli vypracované akékoľvek osvedčené postupy.

System „včasného varovania“ musí poskytovať včasné a účinné informácie na zmiernenie vplyvu katastrofy na obyvateľstvo. Výstražné správy a signály určené pre verejnosť musia byť účinné. Opíšte, čo sa urobilo na zabezpečenie toho, aby spoločenstvá vystavené riziku porozumeli signálom včasného varovania a boli si vedomé krokov potrebných na vlastnú ochranu. Vo vysokorizikových oblastiach by mali existovať pravidelné cvičenia, aby sa zabezpečil stály stav pripravenosti. Opíšte príslušné zavedené opatrenia.

⁽⁴⁴⁾ Globálny výstražný a koordinačný systém pre katastrofy: <http://www.gdacs.org>.

⁽⁴⁵⁾ Služba riadenia mimoriadnych situácií programu Copernicus: <https://emergency.copernicus.eu/>.

⁽⁴⁶⁾ Európsky informačný systém o lesných požiaroch: http://effis.jrc.ec.europa.eu/static/effis_current_situation/public/index.html.

⁽⁴⁷⁾ Európsky systém varovania pred povodňami: <https://www.efas.eu>.

⁽⁴⁸⁾ Európske stredisko pre monitorovanie sucha <http://edo.jrc.ec.europa.eu/edov2/php/index.php?id=1000>.

⁽⁴⁹⁾ Celkovým cieľom platformy (<https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/european-radiological-data-exchange-platform>) je oznamovať a informovať príslušné orgány a širokú verejnosť počas počiatkovej fázy rozsiahlej havárie s vypúšťaním rádioaktivity do ovzdušia čo najskôr a čo najrozsiahlejšie.

⁽⁵⁰⁾ Článok 8 ods. 1 rozhodnutia č. 1082/2013/EÚ

⁽⁵¹⁾ Článok 7 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 288, 6.11.2007, s. 27).

⁽⁵²⁾ Článok 3 ods. 2 rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ.

Časť III – Prioritné opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti na kľúčové riziká s cezhraničným vplyvom a prípadne na riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom

3.1. Úvod

Rôzne opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti sa plánujú a vykonávajú s cieľom riadiť a znižovať riziká identifikované posúdením rizika na vnútroštátnej alebo prípadne na nižšej ako vnútroštátnej úrovni. Keďže riziká sa nezastavujú na hraniciach, cezhraničné riadenie rizika katastrof je kľúčové pre zvýšenie odolnosti v celej Európe.

Opisy prioritných opatrení týkajúcich sa prevencie a pripravenosti, ktoré riešia kľúčové riziká s cezhraničným vplyvom, by sa nemali obmedzovať na opatrenia vykonávané a plánované orgánmi civilnej ochrany. Zohľadnite aj prioritné opatrenia vykonávané a plánované inými príslušnými útvarmi alebo orgánmi. Opísané opatrenia by okrem toho nemali byť obmedzené na opatrenia vyplývajúce zo spolupráce medzi krajinami („cezhraničné opatrenia“); mali by skôr zahŕňať prioritné opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti, ktoré sa vykonávajú a plánujú na odstránenie rizika ako celku.

Opisy prioritných opatrení týkajúcich sa prevencie a pripravenosti by mali takisto zahŕňať riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom. Členské štáty sa vyzývajú, aby si prípadne vymieňali informácie o opatreniach týkajúcich sa prevencie a pripravenosti na tieto riziká.

3.2. Pokyny na zodpovedanie otázok č. 21 – 24 vzoru (časť III)

Členské štáty by mali vybrať, čo považujú za kľúčové riziká s cezhraničným vplyvom spomedzi tých, ktoré sú identifikované v časti I (Posúdenie rizika). V závislosti od prístupu by sa mohli vymedziť kľúčové riziká ako riziká s vysokou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom. Tento pojem by sa mohol vykladať aj v tom zmysle, že predstavuje kľúčové riziká vyhodnotené ako majúce vplyv, ako aj stupeň pravdepodobnosti, ktorý možno považovať za „neprijateľný“ („nepripustný“), a mali by sa považovať za prioritné z hľadiska zaobchádzania s rizikami. V prípade niektorých členských štátov môžu byť preto niektoré kľúčové riziká „neprijateľné“, ak sú označené ako majúce „závažný vplyv“, aj keď je ich pravdepodobnosť nízka. V pokynoch sa nestanovuje, ako by členské štáty mali vykladať pojem „kľúčové riziko“ alebo ako by mali riešiť stanovenie priorit.

V súlade s požiadavkami na podávanie správ podľa článku 6 ods. 1 písm. d) uveďte, ktoré z týchto kľúčových rizík majú potenciálne cezhraničné vplyvy. Pri tom zvážte:

- vplyvy vyplývajúce z rizík vytvorených v susednej krajine alebo susedných krajinách;
- vplyvy, ktoré presahujú do susednej krajiny alebo krajín;
- vplyvy, ktoré majú dosah na dve alebo viaceré krajiny súčasne.

Otázka č. 21 – Kľúčové riziká s cezhraničnými vplyvmi

Uveďte kľúčové riziká s cezhraničnými vplyvmi.

Ide o riziká, v prípade ktorých sa budú podávať správy o prioritných opatreniach týkajúcich sa prevencie a pripravenosti na základe otázky č. 3.1 časti I (Posúdenie rizika).

Otázka č. 22 – Prioritné opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti

Prioritné opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti možno identifikovať podľa očakávaného pozitívneho vplyvu, ktorý majú alebo budú mať, pokiaľ ide o znižovanie rizika (do akej miery sú účinné). Prioritné opatrenia môžu byť aj tie, ktoré sú najnaliehavejšie z hľadiska riešenia určitého rizika. Môžu sa chápať ako „hlavné opatrenia“. Niekedy sa mohli prijať po mimoriadne závažnej katastrofe. Ako boli v tejto súvislosti vymedzené „prioritné opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti“?

Opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti môžu byť buď štrukturálne, alebo neštrukturálne:

- **štrukturálne opatrenia:** „štrukturálne opatrenia sú akákoľvek fyzické konštrukcie na zníženie alebo zamedzenie možných vplyvov nebezpečenstiev, alebo uplatňovanie inžinierskych techník alebo technológií na dosiahnutie odolnosti voči nebezpečenstvu a odolnosti v štruktúrach a systémoch.“⁽³⁾ Sem môže patriť premiestnenie obyvateľstva, úprava prírodného prostredia v opodstatnených prípadoch (napr. terénna úprava svahu terasovaním), riešenia blízke prírode (napr. prirodzené zadržiavanie vody) alebo postupy obhospodarovania lesov (napr. premena lesov, protipožiarne pásy, kontrolované požiare);

⁽³⁾ Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov (2016). *Správa trvalej medzivládnej pracovnej skupiny expertov pre ukazovatele a terminológiu týkajúcu sa znižovania rizika katastrof.*

- **neštrukturálne opatrenia:** „neštrukturálne opatrenia sú opatrenia, ktoré nezahŕňajú fyzické **konštrukcie**, ktoré využívajú znalosti, činnosť alebo dohodu na zníženie rizík a vplyvov katastrof, najmä prostredníctvom politík a právnych predpisov, zvyšovania informovanosti verejnosti, odbornej prípravy a vzdelávania.“⁽⁵⁴⁾

Opatrenia môžu byť buď vykonané, alebo môže ísť o plánované opatrenia:

- **vykonané opatrenia** sú prebiehajúce opatrenia, ktoré v súčasnosti znižujú riziko katastrof (alebo sú určené na tento účel);
- plánované opatrenia sú opatrenia, ktoré sa určite vykonajú, a to buď preto, že ich financovanie už bolo zabezpečené, alebo preto, že sú súčasťou schváleného a záväzného plánu alebo stratégie. Prípadne ich možno porovnať s opatreniami (ale mali by sa od nich odlišovať), ktoré by sa mali v ideálnom prípade prijať na zníženie rizika (ale zatiaľ nie sú plánované).

V prípade niektorých rizík členské štáty už podávajú správy o opatreniach týkajúcich sa prevencie a pripravenosti na základe rôznych právnych predpisov a politík EÚ. Ak sa podávanie správ o prioritných opatreniach týkajúcich sa prevencie a pripravenosti na toto riziko už podľa právnych predpisov alebo politík EÚ vyžaduje, odkážte na všetky správy, ktoré už boli Komisii zaslané (pozri prílohu). Odkážte len na dokumenty, ktoré obsahujú opatrenia týkajúce sa prevencie aj pripravenosti – ak chýba jeden (alebo obidva) druhy opatrenia, mali by sa zahrnúť do odpovede na otázku č. 22.1 alebo č. 22.2.

Otázka č. 22.1 – Prioritné preventívne opatrenia

Opíšte existujúce prioritné preventívne opatrenia, ako aj akékoľvek, ktoré sú plánované.

V rámci toho opíšte prípadne štrukturálne aj neštrukturálne opatrenia (pozri vysvetlenia uvedené vyššie).

Pokiaľ ide o prioritné preventívne opatrenia, prípadne opíšte:

- zodpovedné orgány/inštitúcie;
- časový harmonogram vykonávania;
- zdroj(-e) financovania.

Uvedené prvky možno prípadne pre viaceré opatrenia zoskupiť.

Preventívne opatrenia sú opatrenia znižujúce vystavenie ľudí a prostriedkov, ako aj ich zraniteľnosť voči určitému nebezpečenstvu alebo nebezpečenstvám, a tým zabraňujú katastrofám. V rozhodnutí č. 1313/2013/EÚ sa prevencia vymedzuje ako: „akékoľvek opatrenie zamerané na zníženie rizika alebo zmierňovanie nepriaznivých následkov katastrof pre ľudí, životné prostredie a majetok vrátane kultúrneho dedičstva“⁽⁵⁵⁾.

Príklady preventívnych opatrení „zahŕňajú priehrady alebo hrádze, ktoré odstraňujú povodňové riziká, predpisy o využívaní pôdy, ktoré neumožňujú akékoľvek usadenie v oblastiach s vysokým rizikom, seizmické konštrukčné návrhy, ktoré zabezpečujú prežitie a fungovanie kritických stavieb v akomkoľvek pravdepodobnom zemetrasení, a imunizáciu proti chorobám, ktorým je možné predchádzať očkovaním“⁽⁵⁶⁾.

Otázka č. 22.2 – Prioritné opatrenia týkajúce sa pripravenosti

Opíšte existujúce prioritné opatrenia týkajúce sa pripravenosti, ako aj akékoľvek, ktoré sú plánované.

Zahrňte medzi ne prípadne štrukturálne aj neštrukturálne opatrenia (pozri vysvetlenia uvedené vyššie).

Pokiaľ ide o prioritné opatrenia týkajúce sa pripravenosti, prípadne opíšte:

- zodpovedné orgány/inštitúcie;
- časový harmonogram vykonávania;
- zdroj(-e) financovania.

Uvedené prvky možno prípadne pre viaceré opatrenia zoskupiť.

⁽⁵⁴⁾ Tamže.

⁽⁵⁵⁾ Článok 4 ods. 4 rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ.

⁽⁵⁶⁾ Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov (2016). *Správa trvalej medzivládnej pracovnej skupiny expertov pre ukazovatele a terminológiu týkajúcu sa znižovania rizika katastrof.*

Opatrenia týkajúce sa pripravenosti sú určené na budovanie kapacít potrebných na efektívne riadenie všetkých druhov núdzových situácií. V rozhodnutí č. 1313/2013/EÚ sa pripravenosť vymedzuje ako: „stav pohotovosti a spôsobilosti ľudských zdrojov, materiálnych prostriedkov, štruktúr, spoločenstiev a organizácií, ktoré umožňujú zabezpečiť účinnú rýchlu reakciu na katastrofu a ktoré sú výsledkom vopred uskutočnených opatrení“⁽⁵⁷⁾.

Opatrenia týkajúce sa pripravenosti sa môžu chápať tak, že zahŕňajú prvky reakcie na krízu/riadenia núdzových situácií, nemali by sa však obmedzovať len na krízové riadenie/riadenie núdzových situácií. Napríklad systémy včasného varovania, odborná príprava a cvičenia sa považujú za opatrenia týkajúce sa pripravenosti, používajú sa však aj počas núdzových situácií.

Prípadne zahrňte informácie o ďalších cezhraničných rizikách zopakovaním vyššie uvedených otázok.

Podľa potreby:

Otázka č. 23 – Riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom

Uveďte všetky riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom.

Na základe rizík identifikovaných v časti I (Posúdenie rizika) by členské štáty mali prípadne identifikovať riziká, ktoré pre nich predstavujú riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom. Ak sa použije matica rizík, nachádzajú sa v ľavom hornom rohu (nízka pravdepodobnosť a závažný vplyv). Zohľadnite aj to, že riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom nemusia nevyhnutne patriť pod „kľúčové riziká“. Členské štáty sa napriek tomu vyzývajú, aby prípadne identifikovali riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom a opísali opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti na riešenie týchto rizík.

Otázka č. 24 – Prioritné opatrenia týkajúce sa prevencie a pripravenosti

Pozrite vysvetlenie v otázke 22.

Ak sa môže mimoriadne riziko s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom klasifikovať aj ako kľúčové riziko s cezhraničným vplyvom, podajte správu o prioritných opatreniach týkajúcich sa prevencie a pripravenosti len raz poskytnutím krížového odkazu.

V prípade niektorých rizík členské štáty už podávajú správy o opatreniach týkajúcich sa prevencie a pripravenosti na základe iných právnych predpisov a politík EÚ. Ak sa podávanie správ o prioritných opatreniach týkajúcich sa prevencie a pripravenosti na toto riziko už podľa právnych predpisov alebo politík EÚ vyžaduje, možno odkázať na existujúce správy (pozri prílohu).

Odkážte len na dokumenty, ktoré obsahujú opatrenia týkajúce sa prevencie aj pripravenosti – ak chýba jeden (alebo obidva) druhy opatrenia, mali by sa zahrnúť do odpovede na otázku č. 24.1 a/alebo č. 24.2.

Otázka č. 24.1 – Prioritné preventívne opatrenia

Opíšte existujúce prioritné preventívne opatrenia, ako aj akékoľvek, ktoré sú plánované.

Pozrite vysvetlenie v otázke č. 22.1.

Otázka č. 24.2 – Prioritné opatrenia týkajúce sa pripravenosti

Opíšte existujúce prioritné opatrenia týkajúce sa pripravenosti, ako aj akékoľvek, ktoré sú plánované.

Pozrite vysvetlenie v otázke č. 22.2.

Ak už právne predpisy alebo politiky EÚ vyžadujú podávanie správ o prioritných opatreniach týkajúcich sa prevencie a pripravenosti riešiacich toto riziko, jednoducho odkážte na všetky správy, ktoré už boli zaslané Komisii.

Prípadne zahrňte informácie pre ďalšie riziká s nízkou pravdepodobnosťou a so závažným vplyvom kopírovaním vyššie uvedených otázok.

⁽⁵⁷⁾ Článok 4 ods. 3 rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ.

PRÍLOHA

Neúplný zoznam rizík relevantných podľa právnych predpisov a/alebo politík EÚ**Ochrana kritickej infraštruktúry**

Smernica Rady 2008/114/ES o identifikácii a označení európskych kritických infraštruktúr a zhodnotení potreby zlepšiť ich ochranu (Text s významom pre EHP)(Ú. v. EÚ L 345, 23.12.2008, s. 75).

Ďalší odkaz: Kritická infraštruktúra

Sucho, znečistenie vody

Smernica 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1). Konsolidované znenie

Ďalšie odkazy:

Správy o vykonávaní a plány manažmentu povodí

Nedostatok vody a suchá v EÚ

Povodne

Smernica 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 288, 6.11.2007, s. 27). Konsolidované znenie.

Oznámenie Rámcová smernica o vode a smernica o povodniach: opatrenia na dosiahnutie „dobrého stavu“ vody v EÚ a zníženie povodňových rizík – COM/2015/120 final

Ďalšie odkazy: Správy o vykonávaní a plány manažmentu povodí

Stratégia lesného hospodárstva

Nová stratégia lesného hospodárstva EÚ: pre lesy a sektor lesného hospodárstva – COM/2013/0659 final

Ďalšie odkazy: Politiky EÚ týkajúce sa lesného hospodárstva a súvisiace s lesným hospodárstvom

Rozvoj vidieka 2014 – 2020: Súbory za jednotlivé krajiny

Geologické riziká

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 305/2011 z 9. marca 2011, ktorým sa ustanovujú harmonizované podmienky uvádzania stavebných výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje smernica Rady 89/106/EHS. Konsolidované znenie

Ďalšie odkazy: Eurokódy

Zdravotné riziká

Rozhodnutie č. 1082/2013/EÚ o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 2119/98/ES (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 293, 5.11.2013, s. 1). Konsolidované znenie.

Ďalšie odkazy:

Posúdenie rizík pre verejné zdravie; Európsky úrad pre bezpečnosť potravín ⁽¹⁾

Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb ⁽²⁾

Choroby zvierat a rastlín

Nariadenie (EÚ) 2016/429 o prenosných chorobách zvierat (Text s významom pre EHP). Konsolidované znenie

Smernica 2005/65/ES o zvýšení bezpečnosti prístavov (Text s významom pre EHP). Konsolidované znenie

Opatrenia na kontrolu/boj proti:

— klasickému moru ošipaných: smernica Rady 2001/89/ES. Konsolidované znenie

— africkému moru ošipaných: smernica Rady 2002/60/ES. Konsolidované znenie

⁽¹⁾ V prípade závažného cezhraničného ohrozenia zdravia, na ktoré sa vzťahuje jeho mandát

⁽²⁾ Ak je ohrozenie a) biologického pôvodu a pozostáva z prenosných ochorení alebo antimikrobiálnej rezistencie a infekcií spojených so zdravotnou starostlivosťou; alebo ak ide o b) ohrozenia neznámeho pôvodu.

- africkému moru koní: smernica Rady 92/35/EHS. Konsolidované znenie.
- slintačke a krívačke: smernica Rady 2003/85/ES. Konsolidované znenie.

Ďalšie odkazy: Európsky úrad pre bezpečnosť potravín

Riziká priemyselných havárií

Smernica 2012/18/EÚ o kontrole nebezpečenstiev závažných havárií s prítomnosťou nebezpečných látok (Text s významom pre EHP)

Ďalšie odkazy:

Politika v oblasti priemyselných havárií

Správa o uplatňovaní smernice 96/82/ES v členských štátoch

Chemické, biologické, radiačné a jadrové bezpečnostné riziká

Rozhodnutie Rady (87/600/Euratom) o opatreniach Spoločenstva pre rýchlu výmenu informácií v prípade rádiologickej havarijnej situácie

Akčný plán na zlepšenie pripravenosti na chemické, biologické, rádiologické a jadrové bezpečnostné riziká –COM/2017/0610 final

Ďalší odkaz:

Politika v oblasti zaistenia nebezpečného materiálu

Európske spoločenstvo pre rýchlu výmenu informácií v prípade rádiologickej havarijnej situácie (ECURIE)

Jadrové a rádiologické riziko

Smernica Rady 2014/87/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení

Smernica Rady 2013/59/Euratom, ktorou sa stanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia. Konsolidované znenie

Energetická bezpečnosť dodávok energie – elektrická energia

Nariadenie Komisie (EÚ) 2017/2196, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o stavoch núdze a obnovy prevádzky v sektore elektrickej energie (Text s významom pre EHP)

Nariadenie (EÚ) 2019/941 o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie (Text s významom pre EHP)

Preskúvanie súčasných vnútroštátnych pravidiel a postupov týkajúcich sa pripravenosti na riziká v oblasti bezpečnosti dodávok elektrickej energie

Ďalšie odkazy:

Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER)

Európska sieť prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu (ENTSO-E)

Energetická bezpečnosť dodávok energie – plyn

Nariadenie (EÚ) 2017/1938 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu (Text s významom pre EHP)

Smernica (EÚ) 2016/1148 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne bezpečnosti sietí a informačných systémov v Únii

Ďalšie odkazy: Preventívne akčné plány a núdzové plány – 2019

Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER)

Európska sieť prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn (ENTSO-G)

Bezpečnosť vyhľadávania, prieskumu a ťažby ropy a zemného plynu na mori

Smernica 2013/30/EÚ o bezpečnosti vyhľadávania, prieskumu a ťažby ropy a zemného plynu na mori, a o zmene smernice 2004/35/ES (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 178, 28.6.2013, s. 66).

Ďalšie odkazy: Posúdenie vplyvu a preskúmania

Námorná stratégia

Akčný plán stratégie námornej bezpečnosti EÚ

Smernica 2014/89/EÚ, ktorou sa ustanovuje rámec pre námorné priestorové plánovanie

Ďalšie odkazy: Prehľad námorného priestorového plánovania

Riziká súvisiace s bezpečnosťou

Oznámenie Napĺňanie Európskeho programu v oblasti bezpečnosti s cieľom bojovať proti terorizmu a pripraviť pôdu pre účinnú a skutočnú bezpečnostnú úniu – COM(2016) 230 final.

Spoločný rámec pre boj proti hybridným hrozbám: reakcia Európskej únie – JOIN(2016) 018 final

Akčný plán na podporu ochrany verejných priestorov – COM(2017) 0612 final.

Ďalšie odkazy:

Európsky program v oblasti bezpečnosti

Správa EÚ o situácii a trendoch v oblasti terorizmu (TE-SAT 2018)

Agentúra: Europol

Kybernetická bezpečnosť

Odolnosť, odrádzanie a obrana: budovanie silnej kybernetickej bezpečnosti pre EÚ (JOIN/2017/0450 final)

Dva legislatívne návrhy na zlepšenie cezhraničného prístupu k elektronickým dôkazom:

- Návrh nariadenia o európskom príkaze na predloženie a uchovanie elektronických dôkazov v trestných veciach (COM/2018/225 final)
- Návrh smernice, ktorou sa stanovujú harmonizované pravidlá určovania právnych zástupcov na účely zhromažďovania dôkazov v trestnom konaní (COM/2018/226 final)

Kybernetická bezpečnosť v odvetví energetiky

Odporúčanie Komisie (EÚ) 2019/553 o kybernetickej bezpečnosti v odvetví energetiky

Posúdenie vplyvu vypracované Komisiou (SWD/2018/403 final), ktorým sa zriaďuje Európske centrum odvetvových, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti a sieť národných koordinačných centier

Ďalšie odkazy: Správa: Odporúčania týkajúce sa vykonávania pravidiel v oblasti kybernetickej bezpečnosti špecifických pre jednotlivé odvetvia, 2019

Neúplný zoznam prierezových oblastí spoločného záujmu v právnych predpisoch a/alebo politikách EÚ**Kultúrne dedičstvo**

Na ceste k integrovanému prístupu ku kultúrnemu dedičstvu Európy (COM/2014/0477 final)

Nová európska stratégia pre kultúru (COM/2018/267 final)

Európsky akčný rámec pre kultúrne dedičstvo [SWD (2018) 491 final]

Ďalšie odkazy: Ochrana kultúrneho dedičstva pred prírodnými katastrofami a katastrofami spôsobenými ľudskou činnosťou. Porovnávací analýza riadenia rizík v EÚ

Prírodné oblasti a biotopy

Smernica 2001/42/ES o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie

Správa o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie

Smernica 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Text s významom pre EHP). Konsolidované znenie

Smernica Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Konsolidované znenie

Ďalšie odkazy: Služby ekosystémového účtovníctva

Adaptácia na zmenu klímy

Nariadenie (EÚ) 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy

Stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy – COM/2013/0216 final

Správa o vykonávaní stratégie EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy – COM/2018/738 final

Ďalšie odkazy:

Národné plány v oblasti energetiky a klímy

Profily krajín

Hodnotiaca tabuľka pripravenosti na adaptáciu

Stratégia adaptácie – postup hodnotenia

Projekt PESETA

Sústava Natura 2000 chránených lokalít a prísny systém ochrany druhov

Environmentálna zodpovednosť

Smernica 2004/35/ES o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd (Ú. v. EÚ L 35, 18.7.2013). Konsolidované znenie

Ďalší odkaz: Environmentálna zodpovednosť

Zelená infraštruktúra

Zelená infraštruktúra – Zveľaďovanie prírodného kapitálu Európy – COM/2013/0249 final

Ďalšie odkazy:

Stratégia EÚ pre zelenú infraštruktúru

Ekosystémové služby a zelená infraštruktúra

Mapovanie a posudzovanie ekosystémov a ich služieb

Migrácie

Nariadenie Rady (EÚ) 2016/369 o poskytovaní núdzovej podpory v rámci Únie (Ú. v. EÚ L 70, 16.3.2016, s. 1).

Ďalšie odkazy: Správa o pokroku pri vykonávaní európskej migračnej agendy (COM/2019/126 final)

Správa údajov

Smernica 2007/2/ES, ktorou sa zriaďuje Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (Inspire) (Ú. v. EÚ L 108, 25.4.2007, s. 1).

Ďalšie odkazy:

Vedomostná základňa Inspire

Špecifikácia údajov pre zóny prírodného rizika
